

Ötkarikás tanulság

Nyárvégi szórakozásaink között a legizgalmasabb. De megállapíthatjuk, hogy az olimpiai játékok felújítása utáni száz-tizedik évben, az emberiség még nem jutott el Pierre de Coubertin álmának megvalósításáig, miszerint a részvétel a fontos. Úgy járunk ezzel, mint a tízparancsolattal: képtelenek vagyunk betartani. A sportolók nemes vetélkedését itt-ott még elcsúfítja a nemzeti büszkeség izléstelen túlzásokba feszített akarnoksága. Persze, hogy minden nemzet fiainak jó érzés az, ha zászlójukat lobogtatják a győztesek, és amikor himnuszuk hangjára elbögik magukat kiválóságaik a dobogó valamelyik fokán, a szurkolók pedig ismételen szívbemarkoló percek élnek át a nézőtéren vagy valamelyik tévé és rádió izgalmas, hazafias közvetítése közben. Hajrá Magyaror-

szág! De a kérdés, amelyhez tanulságokat szolgáltatott ez az olimpia a következő: Miként szurkoljunk úgy, hogy ne magyarkodjunk? Mi külföldre szakadtak, sarkítva, ebből a kérdésből megmaradásunk mikéntjét olvassuk ki. Ezért lelkesedünk az olyan mélyen emberi és példamutató magatartás dicsérve, amit Nagy Tímeától, kétszeres olimpiai bajnokunktól, ettől a háziasszony képű, kétgyermekes anyukától kaptunk. Láthattuk, hogy győztes szűrése közben

megbicsaklott ellenfeléhez nem öklörázással, vicsorítással - amint ezt többek között a francia kézilabdázók egyik, eltorzult arcú jelese ismételten is megcselekedte a magyarokkal szemben -, hanem segítő kéznyújtással közeledett, örömet ott, és a győzelmi emelvénnyel is, saját bevallása szerint azért fogta vissza, mert ellenfelét nem megalázni, hanem becsülni tartotta a helyes viselkedésnek. Örvedetes, hogy ehhez hasonló módon viselkedtek mások is az olimpián versenyző 202 nemzet valóban kultúrált részvevői közül. Az idei olimpia rádióközvetítésének újdonsága, hogy a Petőfi rádió egész napos közvetítésébe - hála az elszaporodott rádiótelefonoknak - bekapcsolódhattak a nézők is. A sorjázó véleményekből kiolvashattuk, hogy még a máskor habzó szájú, robbanásig feszült, villámló tekintetű pesti ember is, aki a másik ember „felé” és „vonatkozásában” „egyértelműen” a nemi aktusra való biztatással „szórakozik velünk”, öklét rázza gépkocsizó társait fenyegetve, szóval még a legidegesebb és viselkedési hiányosságait indulatosságával, magyarságát pedig silány külsőségekkel pótolni nem szégyenlő honfitársunk is visszakozott, és besorolt a szerénységet dicsérők szaporodó csoportjába. Innen a következtetés, hogy rádió hallgatással és újságolvasással is javíthatók vagyunk. És a jó példák úgy kellene nekünk, mint a falat kenyér.

Az olimpiákon pedig test és lélek nemesedhet a emberséges versenyben, tanulságosan gazdag, egyetemesen igaz barátságban.

Tar Károly

Nyári történetek

Elszállt ez a nyár is. Volt, aki a dög melegben napozott, volt, aki utazott, volt, aki táborozott. És voltak, akik szurkoltak Görögországban vagy otthon a tévé előtt. Mások kalandokba bonyolódtak, sóhajtoztak, vagy pedig várakoztak, unatkoztak, és egyszerűen éltek hétköznapi életüket.

Lapunk barátai fényképeztek, halásztak, vadásztak és arattak is. Mindenféle ilyen-olyan történeteket. Ezekből válogattunk össze, talán elége tetszetős, színes apró csokrot. Tessék hozzáképzelné az ősi olimpia csodás helyszíneit, a nyár illatát, a hűsítő tengervizek fodrát, a szellők lágy fuvallatát, a fényesen kék eget, a lányok mosolyát, kecses ringatózásait, és minden más apróságot, amiért ez a nyár is megismételhetetlen és feledhetetlenül szép volt.

Írásaink az 5-8. oldalon

Bölcsességtár

Az ostoba nem ugyanazt a fát látja, mint a bölcs.

Blake

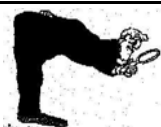
A tartalomról

A szerkesztő asztala : Levelek, kapcsolatok; **Jelenidő:** Kábítószerezés ellen, Magyar Otthon; **Peregrinus2:** Stockholmi kérdések; **Nyári történetek:** Tasnádi levél, Párizsban járt az ősz, Helyzetjelentés Szlovákiából; **Lélegző:** Római magyarázatok; **Koppenhágai Lap:** Élet a paradicsomtáborban; **Lundi Lap:** Bográcsavatón, Mi történik egyesületünk háza táján?; **Malmöi Lap:** Akik mellettünk járnak; **Vidám oldal;** **Oslói oldal:** Feladatom Oslóban, Hírek; **Iskola:** Finn példa, Egy nagyapa feljegyzései; **Gyermekeknek:** Mesés közlekedés; **Történelem:** Svédország történelme (nem számítva az unalmas részeket)

Lapunk a világhálón: www.hhrf.org/magyarliget

Honlapszerkesztő: Balázs Viktória

ISSN 1404-7780

A szerkesztő asztala

Kapcsoltkeresők

Mindenki figyelmébe:

Tisztelt Tar Károly Úr!

Kérem, engedje meg, hogy raboljam az idejét néhány mondat erejéig! Szakszon Mihály vagyok, átlag polgára Magyarországnak. Néhány hónapja tapasztaltam meg először -hála az Internetnek- azt, hogy milyen erős a magyarságtudat, hazaszeretet a Svédországban élő magyarokban. Ez tudat alatt mostanáig munkálkodott bennem. Arra az elhatározásra jutottam, hogy feleségemmel együtt nyitunk egy boltot Svédországban. A bolt a magyar értékek, kultúra, hagyományok ápolásának, terjesztésének nemes feladatát hivatott teljesíteni. (A honfoglalás kori élet egy szegmensére koncentrálna.) Szeretnénk főleg, de nem kizárólagosan a kint - Svédországban- élő magyar emberek életébe új színfoltként bekerülni. Sajnos azonban semmit nem tudunk arról, hogy Svédországban milyen az élet? Mennyibe kerül bérelni egy kis méretű, boltnak alkalmas helyiséget, esetleg lakással egyben? Milyen hivatalos procedúrákat kell teljesíteni egy vállalkozás indításához? Nem tudom, milyen fogadtatásra számíthatok? Sorolhatnám. Segítségét kérem. Ön a kinti magyarság egyik kiemelt zászlóvivője. Bizonyosan sok fórumot ismer, ahol feltehetném kérdéseimet. Gondolok itt Magyar nyelvű csevegő-szobára (IRC chat room), Magyar nyelvű levelezőlistára, stb. Amennyiben jól gondolom, és van ráérő ideje, kérem bocsásson rendelkezésemre néhány internetes linket, vagy bármi nemű egyéb segítséggel járuljon hozzá sikeremhez. Köszönettel, Szakszon Mihály, Budapest, misi<ismi@freemail.hu>

Jó volna köztünk tudni Szakszonékat!

*

Kedves szerkesztő!

34 éves vagyok számítástechnikus, programozó végzettségem van. Egy éve élek Svédországban, ezért a nyelvet csak most tanulom. Több mint 10 évet tanítottam, mint informatika tanár. Magas szinten értek a hálózatokhoz, Internethez, készítek grafikákat, weblapokat adatbázis programozással együtt. Mivel a szakmámhoz szükséges lenne a jó nyelvtudás így bármilyen munkát örömmel válllok legyen az segédmunka, tanácsadás. Üdvözlettel: **Kun István**, 0455-26220 pont70@hotmail.com"

Gyorsválasz:
Kedves Kun István!

Álláskeresése okán megragadom az alkalmat, hogy együttműködésre biztassam a Magyar Liget és az Ághegy javára. Következő lapszámunk év végén jelenik meg, abban kiemelt helyen közöljük majd mindazt, amit megfogalmaz. Ennek fejében némi újságírói munkát várunk. A téma: az utcán hever. A svéd utcán, ahol magyarok is járnak. Különben a legjobb álláskeresés, ha az ember megszeli a nevét. Erre biztatom, erre ad adunk alkalmat mindkét lapunkban. Kérem nézzen bele, szóljon hozzá. Sajnos cikkdíjat nem fizethetünk, de ha munkatársunk kíván lenni, küldhetek újságírói igazolványt.

*

Lapcsere, együttműködés:

„Öszintén mondom, a Magyar Liget érdekes és figyelemre érdemes vállalkozás; ezért is gondoltam arra, hogy a Panorámában is be lehetne, és be kellene mutatni a svédországi magyar médiumokat: a Magyar Ligetet, és persze az Ön által javasolt „témákat”, a családi lap szükségességét; persze az Ághegyről és a lundi magyar rádióról, a svédországi fiatalokról is keveset tudunk/tudnak - a tengeren túli magyarok. Ha megadja, hogy milyen címre küldhetném el a magzint, ezt megtenném, azért is, hogy kézzelfogható képet kaphasson a lapról. A magazin A/4-es terjedelmű oldalain igyekszünk rövid írásokkal (fotókkal illusztrálva) jelentkezni. A Panoráma honlapja (<http://www.panorama.hu/>) is segít/het abban, hogy milyen a magazin megjelenése.”

*

Kedves Hölgyem/Uram!

A Magyar Liget honlapja elérhető immár a Transindex Katalógusából is! <http://katalogus.transindex.ro/?csoport=-1> <http://katalogus.transindex.ro/?csoport=56> Kérem jelezzék, ha valamilyen változás állt be a honlap URL címében. Tisztelettel: **Balázs D. Attila**

*

Kedves Tar Károly!

Először is engedje meg, hogy gratuláljak munkáihoz, MAGYARSÁGÁHOZ és ádáz kitartásához abban a mostoha világban! Ez úton szeretném meghívni egy igazán családias magyar csoportba „Magyarok A Világhálón”, hogy személyiségével és nyitott magyarságával emelje csoportunk színvonalát és egyúttal amennyiben tetszik amit ott talál, úgy

hívja tagjaink közé mindazokat, kiket erre méltónak talál és kikkel szívesen mutatkozik nyilvánosan is!

Igenlő választ küldtem. A viszontválasz a következő:

Nagyon szépen köszönöm gyors és igen megtisztelő válaszát! Igazán szívből remélem, mielőbb üdvözölhetem Önt és kedves ismerőseit, valamint minden skandináv területen élő magyar honfitársunkat csoportunk tagjai sorában, mellyel reményeink szerint segíteni tudjuk majd egymás munkáját, kapcsolatainak bővítését, a magyar kultúra mind szélesebb körű megismerhetőségét, a világ magyarságának összefogását és méltó segítségét esetleges problémáiban! Külön is reménykedem, hogy hetente néhány írását viszont láthatjuk csoportunk lapjain!!! Felhívnam megtisztelő figyelmét, hogy szívesen partnerek vagyunk egymás oldalainak kölcsönös és természetesen díjmentes reklámozásában (bár ezt a szót nem igazán érzem helyénvalónak), bemutatásában, elérhetőségeinek publikálásában. Baráti üdvözetem Önnek és minden szívében magyarnak! **Angeli Tamás** a Magyarok A Világhálón és a Magyar Sunrider Család nevében

*

Tisztelt Szerkesztők és Munkatársak,

Stenczer Sára vagyok, az Ernst Múzeum sajtóreferense. Szeretnék a figyelmükbe ajánlani egy kiállítást, mely nemsokára Espooban, majd az év végén Budapesten, nálunk lesz látható: Finn-magyar. Az 1900-as Párizsi Világkiállítástól a Cranbrook Schoolig Kiállítás és katalógus a 20. század elejének építészetéről, képző- és iparművészetéről 2004. szeptember 17. - november 28. Finnország, Espoo, Axeli Gallen-Kallela Múzeum 04. december 12.- 2005. február 11. Magyarország, Budapest, Ernst Múzeum A kiállítás a 20. század elejének finn-magyar művészeti és baráti kapcsolatait, kapcsolódásait mutatja be. Nagyon örülnénk, ha valamilyen formában foglalkoznának a kiállítással. Munkájukat és figyelmüket előre is köszönöm, bármilyen kérésük vagy kérdésük van forduljanak hozzám. Üdvözlettel, Stenczer Sára Ernst Múzeum 1065 Budapest, Nagymező u. 8. tel.: 341 43 55 fax: 321-6410 ernst@ernstmuzeum.hu stenczer@ernstmuzeum.hu www.ernstmuzeum.hu

A kábítószer-fogyasztás csökkentéséért

Svédországban jelen vannak a különféle drogok, és még a gyermekeket is veszélyeztetik.

A Szcientológia Egyház, amelyet a svéd kormányhivatalosan is elismert, olyan tájékoztató anyagot adott ki,

amely a kábítószerek hatásairól és tulajdonságairól szólnak. Előadásokat tartunk iskolákban, cégeknél és országos kampányokat kezdeményezünk. Célunk, hogy az ismertetésekkel megelőzzük a kábítószer fogyasztást. Ehhez támogatókat keresünk. Svédországban köztudott, hogy, aki dolgozik fizetésének egy százalékát adója fejében valamelyik egyháznak adhatja. Azok, akik segíteni óhajtják a Szcientológiai Egyháznak a kábítószer-fogyasztás elleni küzdelmét, kérjük, hogy töltsék azt a formanyomtatványt, amelyet a következő címről kérhetnek: Scientologi-kyrkan, Värmlandsgatan 16, 413 28 Göteborg. A nyomtatványt az egyház eljuttatja a Svéd Adóhivatalhoz, ahol javukra írják az aláíró által felajánlott összeget. Ugyanerről a címről az érdeklődők további tájékoztató anyagot kérhetnek és kaphatnak.

Eddig ezernél több svéd csatlakozott mozgalmunkhoz, és támogatja, hogy drogmentes Svédországban éljünk. A svédországi magyarokon is múlik, hogy ez így legyen!

Kérjük, segítségüket: jelentkezzenek a nyomtatványért, töltsék ki, és juttassák el címünkre minél előbb.

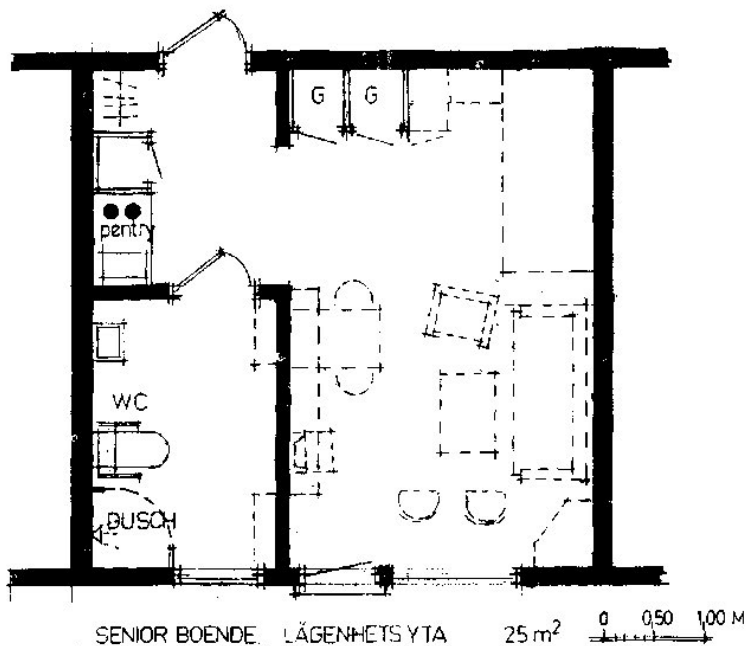
Üdvözlettel: **Orbán Árpád**
00-46/31-24-35-85
arpad_orban@freemail.hu

Életet az éveknek

Ismét, de nem utoljára adunk helyet a stockholmi Idős Magyarok Klubjának nagyszerű erőfeszítéseit bizonyító híreknek: hosszas keresés után, gyönyörű környezetben, idősek számára megfelelően kialakított épületben, két emeleten kívánják megnyitni Svédország első Magyar Senior Otthonát azok részére, akik erre igényt tartanak. A kiválasztott épület, amely Stockholm Gröndal negyedében, csendes, víz közeli, sétálásra alkalmas helyen fekszik – jelenleg felújítás alatt van és várhatólag idén, az utolsó negyedévben készül el. Gépkocsival az E4-es útról könnyen megközelíthető, a piros földalattival Liljeholm állomásig kell menni, majd onnan a 133-as busszal a végállomásig. A lakások 26 négyzetméteresek, mindegyikben saját mini-konyha és fürdőszoba található. Minden emeleten közös konyha, társalgó és ebédlő van azok számára, akik a közös étkezés mellett döntenek. Az épület tetejére magyar TV műsorok vételére alkalmas parabola-antennát lehet felszerelni. A lakbér 3900-4600 korona körül alakul majd, de a végleges ár még nem alakult ki. A szerződéskötéskor 10 000 korona biztosítékot kell a magyar idősek támogatására létrehozott Alapítvány javára befizetni. Érdeklődni: Palotai Máriaánál 08-645 23 07;

ungerska.seniorer@telia.com

KORRIDOR

Peregrinus

Amíg a lundi Peregrinus2 Klub megalakul, kérjük, hogy az érdeklődők válaszoljanak a stockholmi klub a kérdéseire és küldjék a következő címre:

peregrinusklub@yahoo.com

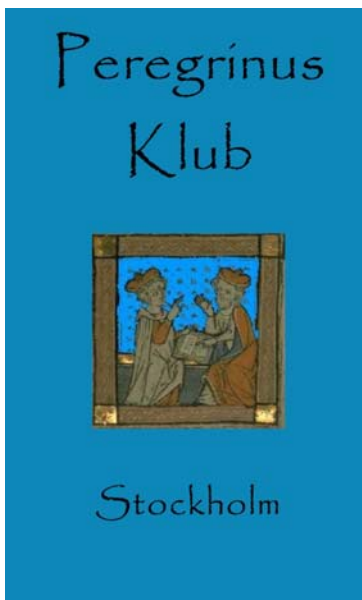
Név:

Cím:

E-mail:

Telefon:

1. Hol születtél? /Honnan jössz?
2. Holt tanultál?
3. Mióta vagy Svédországban?
4. Ha csak átmeneti időszakra vagy itt, meddig maradsz?
5. Szakterület/tevékenység:
6. Tágabb érdeklődési kör
7. Hobbik:
8. Egyéb:
9. Milyen nyelveket beszélsz?
10. Milyen gyakran jársz a Magyar Házba?
11. Tagja vagy-e más magyar baráti társaságnak?
12. Mit vársz a klubtól?
13. Milyen előadásokra/fórumokra jönnél el szívesen?
14. Te tartanál-e valamilyen témakörben előadást?
15. Van-e olyan terület amivel a klub egyáltalán ne vagy inkább ne foglalkozzon?
16. Van-e olyan cikked, dolgozatod amit az évkönyv szerkesztői elé bocsátanál? Milyen témakörben?
17. Egyéb, ötlet, javaslat, kommentár?

Szászék szerencséje

Szászék háza táján mostanában többféle a megjegyzésre való újdonság. Először is Szász Róbert Zoltán sikerrel védte meg doktori dolgozatát, amelynek angolból hirtelen fordított teljes címe: *A gázturbinák égéskamrájának számítógépes modellezése*.

Úgyes könyv tele számításokkal és a fizikában használatos ábrákkal. A konyhában lapozgatjuk. A konyhához persze hármuknak éppen megfelelő tágas lakás is tartozik. Ez azért érdekes, mert a lakás a Szászék tulajdona. A több száz oldalas dolgozat legalább négy esztendőn át folytatott tudományos kutatás eredménye. A lakást pedig Róbert ösztöndíjának takarékos beosztásával vásárolhatták meg. A kézfelfogható, csintalan újdonság mindekelőtt mégis a két éves Kati Zsuzsanna, aki már óvodás és magyar gyermekdalt is dúdolgat, ha erre keredik kedve.

Azt mondják Szászék, hogy mindezeket szerencséjüknek köszönhetik. Merthogy ők éppen csak tanulgattak: Róbert a kolozsvári műszaki főiskolán tanulta a gépkocsi-szerkesztést, évfolyamelsőként végezett és utána tanársegédként dolgozott, Enikő pedig szociológiai tudományokban szerzhett oklevelet.

Róbert kutatási tárgyához keresve könyvészetet, bukkant a lundi egyetem megfelelő katedráján, a Stockholmból ingázó F.L. nevére, akinek révén jutott előbb néhány hónapot itt tartózkodás-

hoz, majd ezt meghosszabbítva doktori tétise kidolgozásához szükséges időszakra ösztöndíjhoz. 1999 telén utazott vissza Kolozsvárra, ahol arra kérte Enikőt, hogy kövesse őt nagy-kisvárosunkba. De Enikőt sem ringatták köbölcsőben.

Kolozsváron egyetemi titkárnóként a közvetlen emberekkel való foglal-

kozáshoz szokott és itt is az hiányzott neki. Ezért az első feladata volt megtanulni a nyelvet és szorgosan látogatta a nyelvtanfolyamokat. Szociológusi diplomáját ugyan elismerte a svéd állam, de itt a szociológus inkább csak elméleti, kutatási téren létezik, a gyakorlati, közvetlen emberekkel foglalkozó területet itt az ún. szociológusok fedik le. Ez újabb tanulást igényelt, de mivel a szociológust csak Svédországban létezik, úgy döntött tanulmányait a közgazdasági fakultáson folytatja, remélve, hogy a munkavállalási engedély megszerzése után nagyobb esélye lesz a munka mezején.

Az igaz, hogy az otthoni két keresetük vásárlóértéke nem tette ki az itteni egy ösztöndíjét. Az is igaz, hogy Róbert bekerülve szaktudománya művelőinek világába a különféle konferenciákra utazva láthatta a fél világot és a motorokban végbemenő folyamatok megfelelő tanulmányozásához szerencsére évtizedes terveket melengethet. De az már nem a véletlenül múlt, hogy kutatás és tanulás mellett a családgyarapítást is megengedhették maguknak!

Mostanában, amikor annyian kíváncznak Svédországba — Szászék példája is mutatja — jó, ha szerénységüket, szorgalmukat, céltudatos életépítkezésük tudományát is magukkal hozzák.

Párizsba mindig érdemes elzarándokolni. Vár reánk a Milói Vénusz, Mona Lisa, az Eiffel-torony, a Nagybulvár, a Szajna-part, a világ minden részéből odasereglett, a nagyváros utcáit oly színessé varázsoló, sokféle tömeg, és többek között Ady Endre emlékezete.

Tar Károly

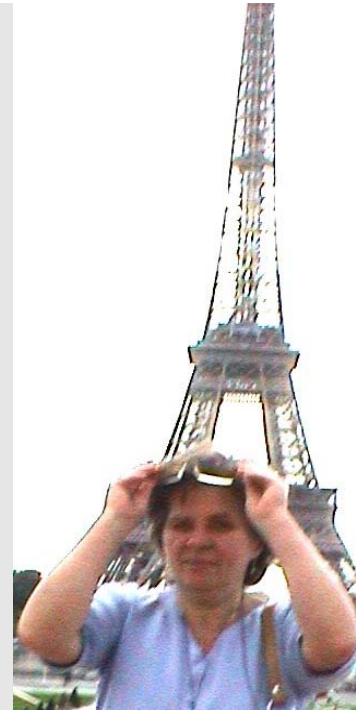
Ady nyomában

Párizsba tegnap berepült az Ősz. Szent Mihály útján bandukolt öregesen, kánikulában zaj-lombok alatt kapkodtam ősz fejem.

Gyalogoltam magam is a Szajna felé s lelkemben régen elégték a rözse-dalok: furcsák, kivagyisok, lelombozók, arról, hogy nemhiába éltem s dalolok.

Régen elért az Ősz, némán fehérített. Szent Mihály útját, a Sorbonne-órát, s a Szajna parti fényt velem miért jövőt-hullató őszömön ismertette meg?

Perc-életem röpke Nyara így is megremeg Párizsba kacagni hozott az Ősz. A költő nyomában fellélegezhettem kítaposott éveim súlya alatt.

Szödemeteren, ebben a kicsi, Tasnádhoz tartozó partiumi faluban, minden augusztus 8-án megünnepelik Kölcsey Ferenc születésnapját. Előtte jártunk ott, és az évekkel ezelőtti bábáskodásunkkal indított Tasnádi Tükör szerkesztőségében is, amely augusztusi

Levél Svédországba

számában közölte az alábbi levelet.

Kedves Unokáim!

Távol tőletek, két hétre Tasnád gyógyító hévizében lubickolva, gyönyörködöm a fürdőhely mindkét medencéjéből jól látható tasnádi panorámában. A nagy magyar Alföld itt ütközik a Szilágyság határán emelkedő dombokba. Az egyik dombhátra emelték Tasnád messze látszó templomtornyait. A Svédországban ismeretlen nagy, kerek kenyér dúcát utánzó dombokon és a csöndes völgyekben naponta terem itt a lélek gyümölcseként a szeretet. A honszeretet mindenekelőtt. A tasnádi dombtetőről Debrecen felé tekintve, idelátszik apró házaival Szödemeter. Egykori lakója, Kölcsey Ferenc idejében még nem tűnt elavultnak honszeretnek nevezni a hazaszeretettet. Szödemeter templomának kertjében apró törekeny szobor figyelmeztet arra, hogy a magyar Himnuszt és szövegének szerzőjét el ne felejtsük, bármennyire is eltávolodunk ettől a vidéktől. Tasnádtól tizenöt kilométernyire Érmindszentet, a tiszteletadás végett, már jóideje Ady Endrének nevezik. Kicsi

nádfedeles házban itt született költő-óriásunk, akitől még sokáig merész és szép gondolatokat tanulnak majd mindazok, akik magyarul beszélnek. Ti minden bizonnyal megtanuljátok ezt, mert nagyapátoknak többek között az a dolga, hogy svéd-magyarságokat apránként, szép magyar és tömör szótéglákból, viselkedésből, nyíltságból, nemzeti sajátosságainkból évekig tartó játékos munkával veletek fölépítse.

Ehhez szükséges, hogy a svéd télben nyilalló csontjaiból itt kiáztassa a fájdalmakat, és feltöltődjék a szülőföld nyújtotta melegséggel, fürdőzzön a nyári napsugarakban, a baráti légkörben, amely az élet mindig zivatáros küszködéseivel terjedő betegségek legalkalmasabb gyógyítója. Most,

ugye csodálkoztok azon, hogy szülőföldemnek neveztem ezt a tájat, pedig tudjátok, hogy évszázadokra visszamenőleg kolozsvári vagyok? Nem tévedtem, nem tagadhatom meg az első népszámlálásig visszavezethető kolozsvári származásomat, csupán magától érthetődően kiterjesztem a szülőföldem határait, mert az ember „oda való”, ahol szerettei, barátai vannak. Így lettem magam is svéd-magyar, de még azelőtt kicsit tasnádi is, mert kolozsvári „házamban” együtt lehettem e város olyan kiváló gyermekeivel, akiket szívesen mondtam és mondok fiainak, lányaimnak, még akkor is, ha csak egyetemi végzettségük idején segíthettem ebben-abbant őket, és élveztem a fiatalságukkal együtt járó életkedvüket, tanulhattam lelkesedésükből. Az egyik jeles fiúból kiváló mérnök, számos nála fiatalabb tasnádit főiskolára segítő tanár lett, most éppen a város második embere, a magyarok között pedig első. Az egyik lány pedig, ugyancsak kolozsvári végzettségű mérnök, a helyi lap választott főszerkesztője. És kedves szüleik, hozzátartozóik, rokonságuk, barátai - mind jó barátaim. Ezért is tudathatom veletek, kedves unokáim, hogy jól vagyok, itt szépen fejlődésteljesen zajlik az élet, a gyerekek éppen olyan okosak és szépek, mint ti vagytok, az időjárás pedig éppen olyan, mint Dél-Svédországban, ahol ugyanilyen szépen kékellik az ég, a fű lágyan simul talpam alá, a nyár még nem heves, a zöldséges kertekben sietve munkálkodik a paradicsom, hogy olyan piros legyen, mint a ti örömtől kipirult arcotok.

Sietve írom levelem, hogy a helyi lapzártát le ne késsem, és így levelem a Teleház jóvoltából a világhálóra is felkerülve, minden postai küldeménynél hamarabb, még ma eljusson hozzátok, és veletek együtt mielőbb olvassa a világ a tasnádiak dicséretét. Mert nagyapátok szeretne mindenkit meggyőzni arról, hogy ezt a fürdővárost mindenkinek – nektek mindenképpen –, mielőbb érdemes felkeresnie. Tasnád kincses város. Nő benne a pénz, az emberséges ember, és a megálmodott jövő.

Szüleiteket is szeretettel öleli:

Nagyapátok

Helyzetjelentés Szlovákiából

A külföldön nyaraló turisták túlnyomó többségének nem sok kapcsolata van az illető ország mindennapi gondjaival, bajaival. Pihenni, szórakozni, kikapcsolódni utazik oda, s nem azzal foglalkozni, hogy milyenek a gazdasági, vagy politikai viszonyok. Más a helyzet, ha a "külföld" egyben a szóban forgó turista szülőföldje is. Ilyen esetben a nyaralás a rokonság és régi barátok társaságában történik s akárvan – akaratlanul belefolyik, részévé válik az ott élők hétköznapjainak. Testközelbe kerülnek a gondok, melyekkel a vendéglátóink küszködnek, de az örömek is, melyek könnyebbé teszik az életüket. Más arányokat kapnak az üzleti árak, mert nem a Forex valuta árfolyama szerint számítjuk át, hanem megpróbáljuk az ottani jövedelmekhez arányítani őket.

Szlovákiában jártunk a nyáron, három hetet töltöttünk Rév-Komáromban, a Csallóközben. Legutóbbi látogatásunk óta Szlovákia tagja lett az Európai Uniónak. Az ország vezetésének – annak ellenére, hogy a lakosság elégedetlensége a kormány politikájával szemben sorozatban okoz válsághelyzeteket – sikerült végrehajtani egy olyan fegyvertényt, amelyre esetleg csak a megrogzított derűlátók számítottak. Szlovákia néhány év leforgása alatt feltornázta magát a 2. osztályból az élvonalba. Ledolgozta a szomszédokkal szembeni lemaradását s egyszerre lett uniós tagállam Csehországgal, Magyarországgal s a többiekkel, akik az első körben teljesítették a tagállamokkal szembeni elvárásokat. Mi több, a kormány azt tervezi, hogy 2006-ban Szlovákia tagjává válik a valuta-unióknak, márpedig ez azt jelentené, hogy megelőzi Magyarországot. Közigazgatásilag az ország függőleges irányban tagolt kerületekből áll, ez a hivatalos elrendezés. A nem hivatalos a gazdasági szempontból való felosztás, rangsorolás, ahol Pozsony és környéke külön osztályt képez. Itt összpontosul a külföldi befektetések oroszlánrésze, itt szinte ismeretlen fogalom a munkanélküliség s jövedelmek olyan szinten vannak, amilyenről például a Csallóközben nem is álmodhat az ember. Pozsony után következik a nagy semmi, aztán

ismét semmi s csak azután bukkan fel néhány közép-szlovákiai régió, ahova valahogyan sikerült becsalni külföldi befektetőket. A 3. osztály, a fapados, a déli határ mentén húzódik keleti irányban egészen az ukrán határig. Itt él a szlovákiai magyarság túlnyomó többsége, itt a munkanélküliség esetenként eléri a 20-25 %-ot és a jövedelmek olyan alacsonyok, hogy életművész legyen az, aki abból akar megélni. A háztájiból származó bevétel, illetve részleges önellátás sok család számára jelenti a mentőövet.

A kulturális élet eseménye, az év legnagyobb rendezvénye, az országos méretű Komáromi Jókai-napok, ekkor zajlott, illetve ért véget. Turczel Lajos, a neves irodalmár megkapta az év Pro Probitate (Helytállásért) díjat s folyt a vita a kultúra állami támogatásáról s azon belül a kisebbségi kultúra mostohagyerek helyzetéről. A politika és diplomácia terén kiemelkedett Habsburg Ottó látogatása, két magyar politikus bejutása az Európa-parlamentbe s a magyarországi szlovák nagykövet kinevezése két éves (!) huzavona után. A gazdasági életben egy dél-koreai gépkocsi gyár szlovákiai beruházási szándéka tartotta izgalomban a közéletet. Folyt a harc a befektető bizalmának elnyeréséért, hiszen az ország bármely területe számára jelentős fellendülést eredményezhetne egy modern gépkocsialkatrész-, vagy szerelő vállalat. (A Volkswagen ma az ország legnagyobb ipari létesítménye és munkaadója). Ugyanakkor a sajtó továbbra is foglalkozik

az állami vagyon elprédálásával, amely állítólag ma is tart, csupán azzal a különbséggel, hogy most nem Mečiar emberei osztoznak a nyereségen, hanem a jelenlegi kormány talpnyalói. Sportban az olimpiára való készülődés állt az érdeklődés középpontjában. Magyar nemzetiségű sportolók is szerepeltek a szlovák csapatban, többek között a bőszi birkózók és a komáromi kajakosok. Az utóbbiak már többször megkeserítették az anyaországi kollégáik életét. Ma már tudjuk, hogy Athénben ez nem sikerült nekik; a magyar négyes aranyat nyert, míg a szlovák egység hajszállal harmadik lett a németek mögött. Ide kívánczik még egy ritka svéd/magyar vonatkozású gyászjelentés, mely szerint márkusfalvi birtokán (a néhai Szepes vármegyében) eltemették gróf Máriássy Pált. A Máriássy-család az egyik legősibb felső-magyarországi nemesi család, eredete a 13. század elejére vezethető vissza. Gróf Máriássy Pál hatvan évig Svédországban, Stockholmban élt. Vele a család utolsó egyenes ági leszármazottja távozott el, illetve költözött be ősei mellé a márkusfalvi családi sírboltba. Egy másik rövid újsághírnek a történelmi háttere nem nyúlik ugyan vissza több száz évvel, de mindenképpen érdekes s azt bizonyítja, hogy elkezdődött végre egy békülési folyamat Szlovákia és Magyarország között. A cikk arról értesít, hogy a Tokaj-hegyvidék borgazdáit – úgy a magyar, mint a szlovák oldalon – elégedetlenek azzal a korábbi államközi szerződéssel, amely lehetőséget ad a tokaji bor szlovákiai kitermelésére. A megállapodás indoka valószínűleg nagyon egyszerű lehetett: a természet nem veszi figyelembe a politikai döntéseket. A tokaji hegység nem ér véget a magyar-szlovák határnál, hanem átnyúlik azon. Márpedig ahol van tokaji hegység, ott lehet tokaji szőlő, ahol van tokaji szőlő, ott lehet tokaji bort készíteni. A szlovákiai üzletekben már meg is jelent a tokaji bor szlovák címkével. Szlovák Tokaji Aszú! 3, 4, 5, 6 puttonyos! Szlovákia jogot szerzett a talán legmagyarabb, leghíresebb, legrégebb magyar termék előállítására, forgalmazására. Hogy történhetett ez meg? Valószínűleg úgy, hogy győzött a józan ész, az európai szellemű gondolkodás. Két szomszédos

országnak, népnek barátságos kézfogása ez. Két olyan népnek, melyet a történelem vihara egymás mellé sodort, de nem élhetnek békében egymással, mivel a szűklátószögű politikusok és a viszonyokat nem ismerő, vagy elfogult nagyhatalmi döntések egymásnak ugrasztották őket.

Most nézzük meg azt a bizonyos történelmi háttérrel. Beneš az első világháború befejeztével, illetve a Csehszlovák állam megalakulásakor mindent megtett an-

nak érdekében, hogy a tokaji hegyvidéket Salgótarjannal és Miskolccal megszerezze. Nem sikerült neki. A határ-megállapító bizottság úgy jelölte ki az új ország déli határát, hogy az áhított körzet azon kívül esett, vagyis Magyarországé maradt. Beneš azonban nem adta fel s fegyverrel próbálta elintézni azt, ami a diplomáciának nem sikerült. 1919 májusában megindította a tavaszi hadjáratot, melynek egyetlen célja e terület bekebelezése volt. Eleinte sikerrel járt. A csehszlovák hadsereg olasz és francia idegenlégiosok segítségével megszállta Salgótarjánt és környékét, mi több, Miskolcot is elfoglalta! A gyerekcipőben járó Tanácsköztársaság Vörös Hadseregének nem sok esélye volt a sokkal jobban megszervezett és felszerelt ellenséggel szemben. Ennek ellenére nemcsak kifüstölték Miskolcra a megszállókat, de elindították saját tavaszi hadjáratukat s – már csehszlovák földön – Eperjesig üzték az ellenséget. A tokaji bor megmaradt száz százalékig magyaroknak. Egészen 2003-ig. Azóta osztozik rajta Magyarország és Szlovákia. A vita már csak arról folyik, hogy milyen arányban.

Még egy személyes élmény, amely ugyanúgy történelmi háttérrel illik ide. Az idén nyílt csak alkalom arra, hogy láthassam a Párkány és Esztergom között újjáépült Mária-Valéria hidat. Azt a hidat, melyet a második világháború vége felé, a visszavonuló németek felrobbantottak. Az a német katona, aki meggyújtotta a gyújtózsí-

nórt, aligha gondolta, hogy milyen alapos munkát végzett. Fél évszázadon keresztül nem voltak képesek kijavítani a robbantás okozta sérülést. Ötven évig meredt a Dunába a megcsontkított híd! A hidaknak kétféle szerepe lehet: összekötő, illetve elválasztó. A csonka hídnak csak egy, az elválasztó. Ezért ez a hídmaradvány nagyon jól megfelelt a küldetésének egy olyan korban, amelyben csak politikai szólalomokból ismertük a népek közti barátságot. Ötven éven keresztül csak a helybeli nép, a másik parton ragadt rokon, barát és a józan értelmiség érezte, hogy ennek a hídnak hiányzik a közepe. Annak a nemzedéknek, amely átélte a szétválasztás keserű pillanatát talán csak egy elenyésző hányada lehetett ott azon az örömnappal, amikor az emberek ismét akadálytalanul átsétálhattak a Dunára másik partjára. Félévszázad után – az Európai Unió jelentős támogatásával – sikerült ez a kézfogás. Megható érzés volt végig sétálni a hídon. Örömteli érzés. A józanész diadalát ünnepelem s szerettem volna meghosszabbítani a hidat, hogy tovább tartson ez a remek élmény. Közben arra is gondoltam, hogy vajon hol van az emberi gonoszság és butaság határa? Miért kellett ötven évig várni, hogy átsétálhassunk megnézni az esztergomi bazilikát? Valami elkezdődött a magyar-szlovák viszonyban. Reménykedjünk, hogy folytatása is lesz..

Mi magyarok, a reményt sosem veszítettük el. Talán ezért vagyunk képesek mindent túlélni, még az olimpiai dop-

ping-botrányt is. Jó borral, esetleg egy jó viccel mindig sikerül tompítani a fájdalmat – még a műtőasztalon is! Íme egy példa, melyhez hasonló jókat senkinek sem kívánok:

Műtét közben felébreszti elaltatott betegét a sebész s nyájasan megkérdezi: „Eddig ötezer. Folytassam?”

Boross Kálmán

Wass Albert megzenésített versei

Szépjónapot! Orbán Ferenc vagyok Székelykeresztúrról, Erdélyből. Nem-sokára elkészül egy hangzóanyag, melyen Wass Albert versei lesznek hallhatóak általam megzenésítve. Weöres Sándor-és Pilinszky János versei után ez a harmadik próbálkozásom. Az előbbieket csak szűk hazámban jelentek meg, de ez utóbbit szeretném eljuttatni minél több magyarrhoz. Ha bárminemű segítséget tud nyújtani, kérem jelezzen az orbanferi@transylmania.hu címre. A legjobbakat!

Látogasd meg a TransylMania zenekar honlapját!

<http://www.transylmania.hu/>

Élet a paradicsomtáborban

Livet i Camp Eden af Carsten Jensen, 27. august 2004/Information

Álldogál a dán egy mentális romhalmaz kellős közepén, írja Carsten Jensen a [2001] szeptember 11-ét követő, minden értéket átértékelő történelmi földcsuszamlásról, semmit sem hagy ki a dániai átfogó pszichológiai és ideológiai összeomlással kapcsolatban

I.

A harmadik világban található a minden összetartó erő nélküli úgynevezett failed nations [összeomlott nemzetek], amelyek szociális és gazdasági káoszba csúsztak alá. Pszichológiai és ideológiai értelemben a dán egy ilyen összeomlott nemzet. Amikor a majdnem 80 éves szociáldemokrata dominancia megtört a 2001 novemberi választáson, és egy új közép-jobb kormányzat jutott hatalomra a Dán Néppárt parlamenti támogatásával, ezt politikai rendszerváltásnak és veritabel [igaz] kultúrforradalomnak nevezték. Noha nem volt az, sőt az ellenkezője. Éppen a nemzeti önérték omlott össze, és a mostani kormányzat csupán tehetetlen adminisztrátora ennek az összeomlásnak. Azt, hogy a dán egy mentális (értelmi) romhalmaz kellős közepén álldogál azonnal lehet hallani, amint szóba elegyedünk vele. Nem elég, hogy az égegyadta világon semmiféle jövőbe mutató víziója nincs az országot illetően, hanem ehelyett vadul változtatja a düh és félelem tónusait, de hol az általános tehetetlenség, majd hirtelen a teljesen indokolatlan magasabbrendűségi érzés hallatszik... Bevándorlók nélkül nincs újjászületett dánság, nincs értékháború, nincs rendszerváltás, és nincs új kormányzat.

33 országban, 40.000 embert kikérdező felmérés szerint a dánok Európa legboldogabb emberei. Még avval sem értük be, hogy elégedettnek nyilvánítsuk magunkat, felül kellett überelni (felülüt) a definiálhatatlan és személyes szóval: boldogság, éppen, mintha egyfajta önhipnózisban tettük volna. A felmérés szerint viszont azt is mutatta, hogy mi vagyunk azok akik a legrészletesebb elvárásokat támasztjuk az élettel szem-

ben. ... Még mindig úgy vagyunk, amint Johannes V. Jensen fogalmazta mint 1906-ban: a „visszafogottan boldog ország”. Ez a mi közös dán sorsunk gyökere. Mint mindazok, akik kis adag elvárásokon élnek, extrém toleránsak (szélsőségesen tűrők) vagyunk egymással, de nem azokkal, akik más választottak. Miután az elvárásaink annyira szintelenek, nem merünk együtt élni olyan életmóddal, amely nem erősíti bennünk a mi vagyunk a legjobb érzést. Egy általunk kinevezett agresszív paradicsomtáborban élünk, és ezért neveztük ki a demokráciánkat védelmező iraki sivatagi előőrs táborát Camp Eden-nek, azaz Paradicsomtábornak. Itt, Basrától északra fekszik a dán történelem végállomása, ott élünk mi mindannyian, így néz ki ez három évvel a Szocdem történelmi bukása után: egy géppuskafészek a sivatag közepén.

No de ha Camp Eden a vég, hogyan is kezdődött hát az egész Dybböl-el. A dán demokrácia nem 1849. június 5-én az alkotmány aláírásának napján született meg. Hanem 15 évvel később 1864 április 18-ának reggelén, amikor a porosz ágyúk Dybböl sáncait homoktörmelékke változtatják. Nem az alkotmányozó atyák, hanem a német támadó különítmények a demokrácia bábái.

1864 előtt Dánia nem volt nemzetállam. Egy úgynevezett összevont államban élünk, vagyis egy olyan darabokból álló államban, aminek egyes részei nem függték össze rendszeresen. A Dániában élő 2,6 millió polgárból egy millió németül beszélő volt, és ha a demokrácia a kisujját nyújtotta volna feléjük, akkor az egész kart leszakították volna, és elszakadnak a birodalomtól. Kiszavazták volna magukat egy sértődött, befelé fordult, beképzelt Dániából, és csatlakoztak volna a fejlődő, és öntudatos Németországhoz. Ha demokráciát akarunk Dániában, először meg kell tőlük szabadulnunk. Ebben segítettek a porosz támadók. Most végre, először a történelmünkben megszabadultunk mindenkitől, aki nem olyan volt, mint mi. Régóta dolgoztunk e cél értelmében és most végre sikerült is.

A 17. évszázadban Dánia még az európai nagyhatalmak közé számított. Egy olyan észak-európai birodalmat alkotunk, amely magába foglalta Norvégiát, Dél-Svédországot, valamint egy jó részt Észak-Németországból. Egy sor szerencsésen elvesztett háború után megszabadultunk Skánétól, Hallandtól, és

Blekingétől, majd Norvégiától, no és most, több évszázados céltudatos erőfeszítéseink kulminációjaként Slesvig, Holstein és Lauenburg tartományoktól is. Dybböl volt a csúcspont. Az összetett állam multietnikus (néprajzi sokfélesége) zűrzavara véget ért, végre fellélegezhettünk, és arra koncentrálhattunk, hogyan is lehetünk dánok. ...

A dán nacionalizmusnak voltak azért természetes határai. Anélkül, hogy ne torkolljon akaratlan nevetségességbe nem lehetett militáns (harcos), avagy nem dédelgethetett imperialista ambíciókat, kivéve Grönlandot, de az eskimók kolonizálása (gyarmatosítása) legalább nem követelt katonai megszálló háborút, amit alighanem a szokott módon el is vesztettünk volna. Szabadság csakúgy Loke-nak, mint Brage-nek [egy kétszínű ravasz „tündérivadék”, és egy jövendő, költő, Odin fia, északi mitológiai figura] csakúgy, mint Thornak [a fő isten, Odin kalapácsos fiának], amint Grundtvig kifejezte, ugyan hozzáfűzve, hogy a Fenrisulve [iszonytató farkas figura, a Ragnarok, az istenek bukásához vezető katasztrófa egyik beteljesítője] viszont örökre megkötözve kell maradjon ...

Demokráciánknak így hát teljesült egy kimondatlan, ám nagyon fontos előfeltétele, a gonosz soha nem volt dán. Szerencsésen elvesztett háborúinkban megszabadultunk etnikai kisebbségeinktől, amelyek leküzdhetők volna a dánok jóságáról szóló dogmát, vagy netán azóta, olyan robbanásveszélyes felkelőközpontokat alakítottak volna ki, mint Írországbán, avagy a Baszkföldön. ...A dán demokrácia soha sem volt puskaportól kompromittált. Hanem tejtől, és a gyerekszoba szagától illatozott. Miután megföszattunk attól, hogy a világtérkép nagyjai között próbálunk magunkat, helyezett erényt csináltunk országunk kicsiny méretéből. A nemzetek családjában úgy mutatkoztunk be, mint ártatlan gyermek. A kicsi jó.

Már 1820-ban megírta Grundtvig [lutheránus lelkész] a dán demokrácia manifesztumának szánt A Sokkal nagyobb Hegyek című zsoltárát, ami fogadalom, és átok egyszerre...

Folytatása, és a kommentár:
hjem.get2net.dk/hamv.laz/
CampEden.html

Római magyarázatok

Szakács Ferenc Sándor sorozata

MTörv 9, 4b-10
Lk 6, 36-38

A Mózesi Törvénykönyv Isten irgalmaról számol be, jóllehet ez az „irgalom” kizárólag a választott néphez szól. Izrael földhöz jut Isten irgalmából. Nem hűségéért és nem „szíve egyenességéért” kap földet Izrael, hanem Isten jóakaratóból jut országának birtokába. Isten hűsége feltételezi az emberi engedelmséget, melyet a kőtáblákra felvésett törvények pecsételnek meg. Ha a nép hűséges marad Istenhez, jól megy sorsa, ha „megkeményíti szívé” és hűtlenné válik, Isten megbünteti. Ez röviden összefoglalva a zsidó honfoglalás üzenete. Lukács evangéliumának hatodik fejezete újraértelmezi az „irgalom” problémáját. A keresztények új feladatot kapnak.

„Legyetek irgalmasok”. Inkább tanácsként hangzik el ez a felszólítás. „Legyetek hát irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas” (Lk 6, 36). Ebben a mondatban megfogalmazódik a keresztény ember egzisztenciájának a lényege, annak ellenére, hogy sokan az elmúlt kétezer év folyamán gyorsan átlapoztak ezen a részen. A gondolat a következő mondatokban tovább mélyül:

„Ne ítéljetek el senkit, s akkor benneteket sem ítélnék el. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsátanak”. Lukács hatodik fejezetében megfogalmazódik a kereszténység forradalma. Mert ezek a mondatok, a szó szoros értelmében, forradalmat eredményeznek. De talán elmondhatjuk azt is, hogy „kemény szavak ezek, ugyan ki érti”? Mert valljuk meg őszintén, hogy nagyon ritkán hallgatunk ezekre a tanácsokra. Ítélezünk napról napra, nehezen tudunk gyakran megbocsátani és az irgalmasságról számos eszmeeserét tarthatunk, de a gyakorlatban ritkán alkalmazzuk. Pedig kereszténnyé nem egy törvénykönyv szabályainak betartásán keresztül válik az ember. Az irgalmasság, megbocsátani tudás és ítéletmentesség olyan erőket mozgat meg és szabadít fel az emberben, melyeken keresztül az örömhír valóban beleágyazódik a teremtett ember életébe. A keresztény többé nem tud önmagának ellent mondani, mert akkor már nem keresztény többé: gyilkolni (akár Isten nevében is), hatalmaskodni mások felett, kiszákmányolni a kiszolgáltatottakat, a

„kiválasztottak” pöffeszkedésével és fölényességével lenézni a „nem kiválasztottak” tömegét, igen, mindez nem keresztény magatartás. A kerióti Judás nem volt irgalmas. Ő nyájas volt. A csökkent értékű emberek mindig nyájasok, hogy kompenzálni tudják ezt a kellemetlen érzést. A tehetségtelen, jellemetlen ember privilégiumokat, előnyöket és baksist keres mindenféle nyájas de nem irgalmas. Még kevésbé tud megbocsátani, és egyáltalán nem jellemzi az ítéletmentesség. A keriótiak fő jellemzője az, hogy „harminc ezüstpénzért” gyorsan odébbállnak. Ebből a szemszögből a keresztények száma nagyon leapad, és a keresztény egzisztencia új dimenziót kap. A törvények felé helyezett irgalmasság, ítéletmentesség és megbocsátani tudás számos „keresztényről” lerántja a maszkot és szembesíti – talán szobájának egyik rejtett zugában – azzal a gondolattal, hogy csak egy kerióti.

A Lukács evangélium hatodik fejezetének az üzenete egyszerű, mint ahogy a nagy tanítások mindig egyszerűek. Légy irgalmas.

Éz 28, 1-10
MTörv 32, 26-36
Mt 19, 23-30

„S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.”

Az Ezekiel 28, 1-10-ben a meggazdagodott és felfuvalkodott ember jelenik meg. A hatalom és vagyon birtokosa elveszíti józan ítélőképességét és azt hiszi, hogy istenné vált. Nem egy buta emberről van szó. Maga Ezekiel is hangsúlyozza, hogy bölcsességgel és okossággal szerezte a hatalmát. Viszont amint a hatalom és a vagyon birtokába került, elvesztette bölcsességét. A hatalom megszállottja lett és görcsösen ragaszkodni kezdett hozzá. Ezekiel könyve nem a múltról szól, nem egy tovatűnt világ emberi gyengeségét villantja fel a XXI. századi olvasó előtt. A hatalomhoz való ragaszkodás, a földi javak görcsös halmozása korunkra talán még inkább jellemző. A hatalom fényében XXI. századi politikusok is gyakran képzelik magukat isteneknek. Ez az öntömjénezés addig tart, amíg egy nagyobb hatalom meg nem semmisíti őket. Afrika, Ázsia, Dél-Amerika, Észak-Amerika és Európa is számtalan példát szolgáltat erre. Az Ezekiel által leírt politikus prototípusa azon hatalmi szereplőknek, akik ma a nemzetközi politikában annyi feszült-

séget keltenek, és borzalmakat idéznek elő. Arany és ezüst, újabban az olaj és a fosszilis energiahordozók veszélyes dolgok a pénz- és hataloméhes vezetők kezében.

„S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.” A hatalomtól és a pénztől megittasult személyek túllépik korlátaikat. Embereket, hadseregeket, nemzeteket visznek magukkal a pusztulásba. Ez számtalanszor lejátszódott a történelemben. De szemünk előtt is leperog újra meg újra. A hatalomért és befolyásért folytatott háború egyre jobban kitervelt gyilkosság-sorozatokat, tömegmészárlásokat, erőteljes migrációt tesz elkerülhetlenné. Isten teremtménye szakrális életterével kisodródik a politikai figyelem középpontjából. Az olaj árfolyama, az értéktőzsdén folytatott nemzetközi spekulációk, az embercsempészet, a szerverkedelem, a gyerekprostitúció, az atombusiness, a multinacionális cégek perverz pénzszivattyúi kötik le a hatalom birtokosainak figyelmét. Tetteik legalizálásának érdekében beindítják a hatalmi gépezeteik által mozgatott tömegmédiáikat, amelyek világméretű propagandával megfosztják az emberek tömegeit a valós információk megismerésétől, józan ítélőképességük utolsó szikrájától: demokrácia importálásáról beszélnek ott, ahol embertelen kiszákmányolás folyik, emberjogok kiterjesztését elemzik ott, ahol kegyetlen hadászati és kereskedelmi fogásokkal fosztják ki a nemzeteket. „S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.” A gazdagság megfoszthatja az embereket józan ítélőképességüktől és a társadalmi valóság érzékelésétől. Máté evangéliumának 19. fejezete visszatér Ezekiel könyvének gondolatához. A gazdag nehezen megy be Isten országába. Egyetlen célja van ugyanis: a profit profitjának a maximalizálása. Egész energiáját arra összpontosítja, hogy még több jövedelemre és még nagyobb hatalomra tegyen szert. Szemében az ember profittermelő automatává degradálódott, és szakrális élettere nem jelent mást számára, mint zsákmányterületet.

Planétánk jövője, kultúránk és civilizációnk nagymértékben függ attól, hogy kit engedünk a hatalom közelébe. A feladat egyre komplexebb és nehezebb. Ne hagyjuk magunkat butítani.

A bográcsavató rövid története

LUNDI MAGYAR KULTÚRFÓRUM
UNGERSKT KULTURFORUM I LUND

a malmöiek támogatása mellé a kristiansatadiak és a helsinborgiak segítségét is sikerül megnyernie a szervezőknek, országos hírű lehet a verseny, és minden bizonnyal kellemes az együttlét.”

Régóta érleljük a bogrács körül kialakítható társasági élet gondolatát. Három esztendővel ezelőtt a következőket írtuk *Az I. Svéd-magyar gulyásverseny* címmel a Magyar Ligetben: „Abból a szükségességéből indult, hogy a svédországi magyaroknak találniuk kellene egy olyan alkalmat, amikor évente egyszer találkozhatnak valahol, ahol kötetlen körülmények között együtt tölthetnének egy kellemes napot. Az ilyen találkozások erősíthetik bennünk ez összetartozás érzését, ismerkedhetnénk, gondolatot cserélhetnénk, és erőt meríthetnénk magyarságunk megtartásáért egész éven át kitartó küzdelmünkhöz.

A találkozó központjában néhány, sorban más és más svédországi magyar szervezet által rendezett gulyásverseny állna, amit különféle szellemi táplálékkal, előadásokkal, a szemnek és a fülnek is kedves látnivalókkal (karének, népi tánc, népviseleti kiállítás) egészíthetnénk ki.

Tavaly döntés született, hogy az első gulyásversenyt a lundi és a malmói egyesület közösen rendezzi Lund város Sankt Hans backar nevű erre kiválóan alkalmas szabadtéri amfiteátrumában. Sajnos a május közepére időzített időpontig kevés volt az idő a szervezésre, a versenyre is csak néhányan jelentkeztek. A lundiak felhívására, hogy a göteborgi, a helsinborgi, a halmstadi, a kristianstadi, a sölvesborgi és más egyesületek fontolják meg, és határozzák el, mikor vállalják a gulyásverseny megrendezését, nem érkezett válasz.

A Lundi Lap hírt adott a verseny elnapolásáról: „Nem az időjárás viszonyosságai miatt maradt el az idén, hanem a szervezés nehézségeinek okából. Pedig Havram Antal, a lundi magyar társaság alelnöke még a Sankt Hans backar-nak nevezett hely használatához az engedélyt is megszerezte. A sokféle tervezgetés mindazonáltal nem volt hiábavaló. Ha a következő nyárig

Megjelent egy-két, a gulyásversenyt továbbgondoló, ötletekkel gazdagító vélemény is a lapban, a győzteseknek kijáró oklevél-tervezet és egyéb megszívlelendő javaslat is született, de a rendezés gondolatát elfeledtette az idei késői tavaszodás. Mindettől a gulyásverseny ötlete nem csorbult, a valamikori svédországi magyar rendezvény gondolata tovább érlelődik, amíg olyan szervezőkre talál, akik ezt az állandósításra érdemes javaslatot kellő színvonalon, mindenki számára élményt jelentően megrendezik majd.

Az összefogáson kívül, amelyből soha sincs elég, hiányzott a bogrács. Legalább tíz kellene ahhoz, hogy több magyar egyesület összefogásával olyan versenyt indítsunk, amellyel a svédok érdeklődését is felkeltethetjük. Ha az egyszeri vásárlás kivihetetlen, rendre fogjuk beszerezni a bográcsokat. Ez így is történt, a bográcsot a magyarországi vakációból hazatérő barátaink hozták magukkal. A szerkesztő a vezetőség elé vitte a bográcsavató ötletét. A vezetőség pedig nemcsak igenelte, hanem minusz egy nagy – mindenki erejéhez mérten – részt vett a rendezésben. A meghívó felkerült a www.lundikulturforum.se honlapunkra, az elnök postázta a meghívókat, telefonálgatott és krumplít pucolt, a pénztáros a pénzügyeket intézte, a vigalmi felelős engedélyeztette az eseményt, a titkárral együtt vásárolt, cipekedett, tábortüzet rendezett, szakácskodott. Tanító nénink a gyermekekkel foglalkozott, zenei szakértőnk magnetonfont és hegedűt ragadott.

Önkéntes segítőink is akadtak, akikről azt is megtudtuk, hogy segítsé-

gükkel máskor hogyan csinálhatjuk jobban.

A gyerekeket nem számítva közel fél-százán jöttek el a gulyásavatóra. Ha a magyar egyesületekben tartott rendezvények résztvevőinek átlagára gondolunk (a bálakat vagy színházi eseményeket leszámítva 25-30 a jelenlévők száma), jónak nevezhetjük a rendezvényt. Talán sikerült jeleznünk, hogy a lundí egyesület a kötetlen társasági élet elkötelezettje. A tudnunk kell egymásról! – gondolat folytatásaként a Tennünk kell egymásért! követelményt kívánjuk tudatosítani, hogy anyanyelvünket gyakorolhassuk, szokásainkat, kultúránkat megtarthassuk.

De ha lehetőségeink kihasználását vizsgáljuk, be kell vallanunk, hogy nem beszélhetünk sikerről. Például még nem sikerült kapcsolatot létesítenünk minden régi egyesületi taggal, minden lundí magyarral. És még nem sikerült világosan és röviden megfogalmaznunk céljainkat, hogy ezt továbbgondolva alkotó hozzájárulásra biztathassuk mindazokat, akik hisznek a társasági élet jótékony hatásában, és megnyerjünk másokat is a kisközösségi élet hitének. Nyilvánvaló, hogy a Lundi Kulturfórum kereteinek kitágítása

csakis az egyesület munkájának részletes kritikai vizsgálatával lehetséges.: előrelépésünk módja pedig a közös javítás, a közös tett kell, hogy legyen. Ilyen módon hibáinkat magyaros

nyíltsággal, becsületes szókimondással feltárva, egymásban nem ellenséget, ne vetélytársat, hanem segítőtársat lássunk. A választáskor megfogalmaztuk, hogy vezetőségünk név-

sorát azért hagyjuk nyitva, mert az önálló kezdeményezés híveiként vezetőnek azt tekintjük, akik a közösség szolgálatában kezdeményeznek, önzetlenül munkálkodnak.

A bográcsvaton például többen is vállalkoztak arra, hogy legközelebb – más ízekkel, más módon – maguk is főznek, szakácskodnak, rendeznek és szerveznek. Ötletek születtek (a gyermekszínházas, a DVD-klub kicsiknek és nagyoknak, a szombat délutáni klubnapok állandósítása a Vuxenskolan termeiben, a Mindentudás – előadássorozat beindítása, a vasárnapi rádióadások műsorának és a Magyar Ligetnek a szerkesztése, a svédországi irodalmi és művészeti alkotókkal való ismeretség és sok más egyéb) megvalósítására, mely tevékenységekhez jó gazda, továbbgondoló szervező szükségeltetik.

Hisszük, hogy ők itt vannak közöttünk, s ha szabad kezét és támogatást kapnak, ténykedésük gyümölcsöző lesz.

A bográcsvaton a résztvevők kérdőívet tölthettek ki, amelyben a következő közérdekű kérdések sorjázna:

1. Milyen programokat szeretne látni, milyen rendezvényeken venne szívesen részt (filmklub, táncház, kulturális esték, sportrendezvények, gyermekfoglalkozások, bál, kirándulás, klubesték, további bográcsvatok, stb)?
2. Szívesen részt venne-e hétvégi családi rendezvényeken, gyermekprogramokon?
3. Milyen gyakran használja az Internetet tájékozódásra: a) nagyon ritkán b) hetente egyszer c) gyakrabban
4. Meglátogatta-e weblapunkat (www.lundikulturforum.se), mit szeretne még látni ott?
5. Tudná-e valamivel segíteni közösségünket, apró dolgokra gondolunk, mint például rendezvények szervezésében való részvétel, néhány oldal fénymásolása, színes nyomtatás, stb)?
6. Hallott-e már a Lundi magyar Rádióról, van-e kedve részt venni a rádió adásainak szerkesztésében?
7. Ötletek, javaslatok:

Ugyancsak forgalomba került az az adatlap, amelynek alapján a kitöltő elérhetőségét tudakolta a felmérő. A név, villámposta (e-mail), telefon, pos-

tacím adatokat „a Lundi Magyar Kultúrfórum bizalmasan kezeli, harmadik személynek nem szolgáltatja ki. Az adatlap kitöltése semmiféle kötelezettséggel nem jár, a Kultúrfórum a megadott információkat csak a klub híreinek, programajánlatainak eljuttatására használja majd fel.”

A kérdőívet és az adatlapot néhányan kitöltötték. A válaszokból leszűrhetjük, hogy nem mindenki ismeri az egyesület honlapját, kevesen tudnak a vasárnapi magyar rádióadásról, de mindannyian segítenének a szervezésben, a rendezvények kialakításában.

A kérdések közlésével folytatjuk a megkezdett felmérést. A kérdőívek feldolgozását pedig szociológusra bizzuk, hiszen ilyen végzettségű szakember is van közöttünk...

Mi történt egyesületünk háza táján?

- Aluuan Gabriella pénztárosunk sikeresen eljárt bankszámlaszámunk ügyében. A számat hamarosan közzé tesszük.
- Boross Kálmán elnökünk találkozott Torbjörn Nilssonnal a város Kultur och Fritid osztályának egyik vezetőjével, valamint Torbjörn Friede-vel, a Citysamverkan vezetőjével. Szívesen támogatják az egyesületünkkel való együttműködést, amennyiben az a város életét színesítheti. Torbjörn Friede érdeklődéssel fogadta a késő őszi tervezett Lundi Magyar Nap megrendezésének gondolatát.
- Tudomásunkra jutott, hogy Lund városa megpályázhatja Európa Kulturális Fővárosa címet. Elnökünk részt vett egy ilyen megbeszélésen.
- Június első hetében egyesületi tájékoztatóval és a stockholmi Magyar Idősek Otthonának tájékoztatójával együtt ötven példányt postáztunk a Magyar Liget-ből.
- Boross Kálmán Ingrid Landénnel, a Bibliotek Väster vezetőjével beszélt meg találkozót, hogy a Lundi Magyar Kultúrfórum tevékeny-

ségét a könyvtár segítségével is ki-terjeszthesse.

- Kapcsolatfelvétel céljából levelet küldtünk Lembergbe és Kievbbe, az ottani magyar egyesületek címére.
- Nincs klubhelyiségünk. A vezetőség meglátogatta Mikudina Istvánt, hogy felmérje eladó háza megfelel-e egyesületünk céljainak. Az elfogadhatatlan feltételek miatt a vezetőség ezt az ügyet elvette.
- Az egyesület különféle felszereléseinek egy részét László Katalinnal és Bernát Béla pincéjében tároltuk.
- Keressük az egyesület sátrát, amely az elmúlt években eltűnt. Aki tud róla jelezze Boross Kálmán elnöknek.

Rendezvények az őszi folyamán

- Malmöben a marosvásárhelyi színházszereplését tervezik. – ha nem marad el!
- A város által, szeptember 12-én rendezendő Beilleszkedés Napja (Integrationsdag) műsorához egyesületünk Bartha István: Beilleszkedés – igen, beolvadás – nem! című előadásával, Wolf Judit egy Bartók és egy Kodály dal előadásával járul hozzá.
- Ismét engedélyezik a sütés-főzést a Kulturattent rendezvényén (szeptember 18), melyen lángos sütéssel kívánunk részt venni. Ide szükséges a sátor. Javaslatokat és önkénteseket várunk a rendezvényen való részvételünk bővítésére.

Övergränsen RADIO

LUND INVANDRARFÖRENINGARNAS
SAMARBETSORGANISATION

99,1 FM

Magyar adás:

vasárnap 16:00-17:00

www.lifs.org

Malmői hírek

Svédországban különösen vigyáznak az állampolgárok fogaira, mégis egyre több svéd-magyar utazik takarékosági okokból magyar és romániai fogorvoslásra. A repülőjegy és a szálloda árát is beleszámítva gyökerkezelésem mindössze 6800 koronába került – írja egy olvasónk. Svédországban hasonló kezelés ennek legalább a kétszeresébe kerül.

*

Magyarországon már gyártják az emu(ausztráliai futómadár) zsírából készült gyuladás csökkentő, a pikkelycsömör, az ekcéma, a halbőrűség stb. gyógyítására alkalmas kozmetikumokat.

Gyerekekkel a székelyföldi hegyekben

Motto:
Tudunk kell egymásról

Akik mellettünk járnak

Szalontai Éva rovata

Zsóka-Mihala Éva

Ikrei miatt kibővített és felújított lakásában beszélgetünk, Malmö belvárosában. Éva csinos, energikus fiatalasszony, aki óraadóként a lundi egyetem Kelet- és Közép-Európai Tanul-

mányok Intézetében dolgozik. A svédek között is népszerű ügyvéd dr. Zsóka Lajos, malmői ügyvéd élettársával költözött Svédországba. Ma már svéd-magyar állampolgár.

– Mit jelent önnek a svéd-magyar állampolgárság?

– A svéd állampolgárságom segít például a munkavállalásban. Így könnyebben elhelyezkedhetem. Magyar vagyok, ezért, ha nem szavazhatok, nem választhatok, másodrendű állampolgárnak érzem magam...

– Munkájával elégetett?

– Szeretek a Lundi Egyetemen dolgozni. A következő évtől anyagi támogatással, doktorandusz leszek. Szakdolgozatom címe: *Az elfelejtett történelem. A cigány rabszolgaság Moldvában és a Havasalföldön.*

– Hobbija?

– A filmezés és a fényképezés. Az ősszel fotókiállítás rendezek a Lundi Egyetemen. Szeretek utazni. Nemrég kétszer is megfordulhattam Székelyföldön. Előbb egy nemzetközi szakmai csoport tagjaként, a nyáron pedig családommal, barátaimmal. Reisz Er-

zsébet Telegdy-háza, a gyimesi Deákúria és a moldvai csángók mindig emlékezetesek maradnak számomra.

– Tetszett Székelyföld?

– Szerelmese lettem. A Székelyföldön készített filmjeimet és fotóimat folyamatosan bemutatom a Lundi Egyetemen, hogy felhívjam a hallgatók figyelmét Erdély népművészetben, kultúrában, gasztronómiában, falusi turizmusában és természeti kincseiben gazdag vidékre.

– Családja?

– Családom csodálatos. Férjem mindenben segít, támogat. Tanulmányaimban, kutatómunkámban segít. Nélküle nem jutottam volna egyetemi katedrára. Ketten neveljük ikreinket, látjuk el háztartásunkat. Ikreink szépen fejlődnek. Érdeklődő, élénk gyermekek. Már pályát választottak: Bandika nidszaharcos lesz, vagy festőművész, Lajoska pedig focista.

– Részt vesz a malmői magyar társasági életben?

– Szívesen tanítanám magyar nyelvre a gyerekeket és a felnőtteket.

Palmqvist Edit

Az 56-os forradalom idején érkezett Magyarországról, ahol postai tisztviselő volt. Itt az egészségügyben kapott munkát. Dolgozott becsülettel, szolgálta családját jó szívvel.

Aztán nyugdíjba vonult. Fiai, unokái, barátai körében él.

Nemrég ünnepelték 80. születésnapját.

Hosszú életet, jó egészséget, kedves Edit!

Meghívó

Szeptember 16-án, 19 órákor
az erdélyi

HAHOTA

színtársulat kabaréműsort mutat be a malmői
Augustenborgsgården, Ystadväg 52 szám alatt.
Jelentkezni és további felvilágosítást a malmői egyesület
www.hungaroclub.com honlapján.

Telefon/SMS: 0702-36 38 64, 0707-39 88 31

Tagoknak: 100:-

Nem tagok: 120:-

- A mosoly még mindig a legelegánsabb módja annak, hogy kimutasd a fogad fehérjét.
- Az, hogy paranoiás vagy, nem jelenti azt, hogy senki sem akar kicsinálni.
- Nem az a baj hogy nyakig vagyunk a sz@rban hanem hogy lötyögtetik...
- A szegénység nem szégyen, de nekem már marhára elegendem van belőle.
- A pénz nem boldogít. Egy ember, akinek 3 milliárdja van, semmivel sem boldogabb, mint akinek csak kettő van.
- Az alkohol folyékony pszichiáter!
- Ha a cápa a tenyeredből eszik, a lábaddból is fog.
- A Földön élni drága mulatság, de a csomag legalább tartalmaz évente egy ingyenes Nap-körüli utat.
- Ha jobban néznék ki, kiesnék az ablakon.
- Plátói szerelem = kívülről nyalogatni a lekváros üveget...
- A valóság olyan illúzió, amelyet az alkohol tartós megvonása idéz elő.

- Az emberiség olyan mint a krumpli: a java a föld alatt van.
- Az a nő, aki nem csinos, milyen? Csintalan?
- Kérjük a reggel késve érkezőket, a folyosó jobb oldalán haladni, nehogy összeütközzenek a délutáni korán távozók bal oldali sorával.
- Még szerencse, hogy csinos nő a feleségem. Különben szeretkezhetnék vele egyedül.
- Lopott kocsival, jogszi nélkül, vasárnap délután, részegen zebrán rendőrt gázolni, majd továbbhajtani rosszat jelent...
- Ha mindenképpen fogyni szeretnél, egyél amennyit jól esik, csak ne nyeld le!
- Ha tilosban parkolsz, ne kapsold ki az ablaktörlődet. Mozgó ablaktörlő alá nem lehet betenni a büntetőcédulát...
- A fiúk olyanok, mint a hal – van fejük, mégis a farkuk irányítja őket.
- A stressz az, amikor üvöltve ébredsz

fel, aztán rájössz, hogy nem is aludtál.

- Ha egy férfi kinyitja a kocsiját egy nőnek, akkor vagy a kocsiját új, vagy a nő.
- Az együtt érző ember sohasem gazdag, a gazdag ember sohasem együtt érző.
- Második házasság: az optimizmus győzelme a tapasztalat felett.
- A legnehezebb dolog a világon tudni, hogyan kell valamit jól csinálni, és szó nélkül végignézni, ahogy valaki rosszul csinálja.
- Barátok: olyan emberek, akik jól ismernek és mégis szeretnek...
- Ajándék szesznek ne nézd a fokát!
- Sok hőember kis helyen is elfér!
- Olyan nincs, hogy valami nem sörnyitő!
- Az úriember az a vadállat, aki valameddig tud várni.
- Nyuszika meg a róka mennek az erdőben. A nyuszika a tóhoz ért, a róka a villanyszereléshez, de nem nagyon.
- Két moly jön ki a moziból. Azt mondja az egyik: – A könyv jobb volt.
- Az értelmiség előtt két út áll: az egyik az alkoholizmus, a másik járhatatlan.
- Már csak hányni jár belém a lélek.
- Ki mondta, hogy agresszív vagyok? Leharpom a fejét annak az állatnak!
- Istenem, adj nekem türelmet – de azonnal!
- Hogy kezdte a hóhér? – Gyerekfej-jel.
- Ha már jó nem lett, legyen nagy!
- Az ország déli és délutáni részén havazik.
- – Pistike, hol van anyukád?

- Kórházban!
- Hol van az apukád?
- Rendőrségen!
- Hol van a nagymama?
- A pincében!
- Hol van a nagypapa?
- A padláson!
- Pistike, mit keres anyu a kórházban, apu a rendőrségen, a nagymama a pincében, a nagypapa a padláson?
- Engem.
- Pistike kérdi az óvodában: – Óvónéni, kimehetek cseresznyézni?
- De Pistike, hiszen tél van!
- Tudom, sapka, sál ...
- A tanár felszólítja Pistikét. – Mondj egy tagadó mondatot!
- Zsolti ellopta a szendvicsemet.
- De, Pistike! Ez nem tagadó mondat!
- Tudom! De Zsolti tagadja!
- – Pistike, ha megmosod a nyakad, elmehetsz moziba.
- Ja, persze, és ha nem kapok jegyet, mit kezdek a tiszta nyakammal?
- Pistike beszélget a barátjával:
- Hogy van az apád?
- Elütötte a traktor.
- És az anyád?
- Elütötte a traktor.
- Van rokonod, mid van neked egyáltalán?
- Traktorom.
- Iskolában kérdik Pistikétől a szülei foglalkozását:
- Apukád mi volt?
- Tüdőbeteg.
- De mit csinált?
- Köhögött.
- De abból nem lehet megélni!
- Hát bele is halt.
- A tanár megkérdezi a gyerekeket:
- Ki tud nekem mondani öt állatot, amely a Sarkvidéken él?
- Fél percig néma csend, majd Pistike jelentkezik.
- Tanár: – Tessék, Pistike ...
- Pistike: – Három jegesmedve és két pingvin!!!

Feladatom Oslóban

Az Oslói Magyar Protestáns Gyülekezet első istentiszteletét Terray László tartotta 1951-ben, a Majorstua templomtorony lábában lévő kápolnában, tizenegy fő részvételével.

Hosszú utat tett meg a gyülekezet ezen első alkalom óta. Voltak felfelé ívelő időszakok és mélypontok is az életében. Voltak évek, amikor havonta gyűltek össze a hívek igehirdetésre, s a gyermekek számára még vasárnapi iskolát is tartott Laci bácsi. Voltak periódusok, amikor Svédországból érkező lelkészek végeztek szolgálatot a gyülekezetben. Időközben megváltozott az istentisztelet helyszíne is: a Majorstua templomból az Uranienborg templomba helyezték át.

Az elmúlt években mintha kicsit alábbhagyott volna a lelkesedés tüze, s mind a gyülekezeti tagok, mind pedig az alkalmak száma lecsökkent volna. Lecsökkent, de nem fogyott el. Ma is vannak, akik hűségesen részt vesznek az évi négy istentiszteleten, amelyet Magyarországról és Erdélyből érkező ösztöndíjas teológusok, lelkészek tartanak. Én még csak néhány éve vagyok tagja a gyülekezetnek, az idén választottak presbiterré, de az eddigi tapasztalatok alapján úgy érzem, hogy ez az évi négy alkalom nagyon kevés, nem teremti meg igazán a gyülekezethez való tartozás érzését. Főleg akkor nem, ha ezen négy alkalomból valaki kettőn éppen Magyarországon tartózkodik, vagy

más elfoglaltsága miatt nem tud jelen lenni. Ezenkívül a gyülekezetépítést megnehezíti az a posztmodern társadalomban végbemenő folyamat is, amely kihát a keresztyén egyházak gyülekezeteinek életére szinte egész Európában: a szekularizáció jelensége, „a nincs rá igény” filozófiája, a mindennapi élet gondjaiba való belemerülés, az időhiány, a fásultság, a lelkesedés eltűnése mindabból, ami szép, nemes és felemelő. Persze az is igaz, hogy az egyház sem igyekszik a XXI. századi ember világképéhez, gondolkodásához, szükségletéhez igazodni. A templompadokból hiányoznak a gyermekek és az ifjak.

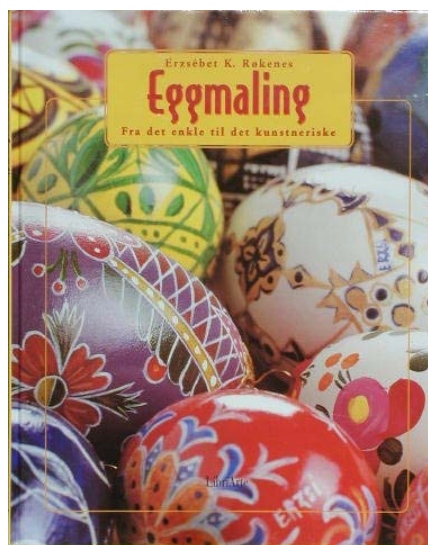
A minap valaki megkérdezte tőlem, hogy mivel szeretnék itt Norvégiában foglalkozni. – Tanítani – vágtam rá büszkén. – Hittant tanítani. Mire az illető elkerekedett szemmel nézve rám így válaszolt: – Hm. Az szép. Bár kétféle, hogy erre a mai fiatalok körében nagy igény lenne.

Én pedig ennek ellenére hiszek benne, hogy érdemes a Jézusi utat járni. Éppen ebben az elvilágiasodott életteremben, a kedvező életfeltételek megteremtésén való munkálkodás közepette, ebben a rohanó időlabirintusban, félelmeink, kételyeink tengerében. Öröm egy olyan közösséghez tartozni, ahol az ember társakra talál, testvérekre, akikkel összekapcsolja őt a Jézusi hit és szeretetközösség fogalma. Felemelő érzés Bibliát olvasni, zsoltárokat énekelni, imádságot mondani közösen, magyarul, különösen így távol a szülőföldtől. Beszélgetni, eszmét cserélni a bennünket foglalkoztató, emberi létünket teljes mélységében érintő kérdésekről, „végső meghatározottságunkról”. Lelkesedéssel. Építő jelleggel. S

a jövőt tekintve, gyermekeinknek is megadni ugyanezt a lehetőséget.

Az Istentől kapott talentumainkat nem szabad elásni, hanem kamatoztatni kell, továbbadni, minél több emberrel megosztani. Ezt a célt szem előtt tartva kezdeményeztem az istentisztelet közötti bibliaórák, „beszélgetős alkalmak” bevezetését, melyek keretében aktuális témákat fogunk keresztyén szemszögből megközelíteni, s ezáltal is erősíteni a közösséghez, a magyar szellemi életéhez való tartozás érzését.

Holby Bakay Tímea

Rokenes Erzsébet selyemsálakat, ikonokat, ruhákat mutat be a szeptember végéig tartó, árusítással egybekötött tárlatán.

A képen a tojásfestésről megjelent könyvének borítója.

Ha nem számítógépén, a www.hhrf.org/magyarliget címen, hanem nyomtatott formában óhajtja olvasni a dél-svédországi magyarok ingyenes családi lapját,

MAGYAR
Liget

kérjük, hogy a postaköltséget küldje a PG 404 86 10-2 bankszámlára és mi postázzuk Önnek a lapot.

Finn példa

Magyar nyelvi tananyag
EU-támogatással

Az Európai Unió Socrates-Lingua2 programjának három évre szóló támogatásával kezdték el készíteni 2001-ben azt a magyar nyelvi tananyagot, amely alapján Finnország több mint harminc városában és Észtországban rendszeresen magyar nyelvi tanfolyamokat szerveznek. A modern nyelvi tananyag elkészítésének ötlete a Finn-Magyar Társaság finnországi civil-szervezeté volt -mondta el az MTI-nek Marjatta

Manni-Hämäläinen, a társaság ügyvezető igazgatója. Ilyen kulturális terv támogatására azzal a feltétellel lehet pályázni, hogy legalább három, EU-tagországbeli vagy tagjelölt országbeli intézmény összefog.

A Finn-Magyar Társaság (FMT) ezért együtt pályázott a finn esti iskolák szövetségével (KTOL), Kuusankoski finn város szabadegyetemével, az Észt-Magyar Társasággal, valamint a szegedi egyetem finnugor és a hungarológiai tanszékével a „Survival.hu” elnevezésű tervük támogatásához.

A pályázaton nyertek 70 ezer eurót, amelyből már elkészítették a tananyag első részét – A könnyedén magyarul című tankönyv két kötetét és a hozzájuk tartozó hanganyagot, illetve frazeológiai kézikönyvet –, valamint szemináriumokat szerveznek az oktatóknak. A Finn-Magyar Társaság az esti iskolák szövetségével közösen korábban is szervezett magyartanfolyamokat, de az EU-támogatásnak köszönhetően több lett az oktató. Már mintegy negyvenen vannak, finn és magyar anyanyelvűek vegyesen, és nőtt a tanfolyamok száma is.

Ugyanezt a tananyagot használja az Észt Magyar Társaság is tallinni tanfolyamok szervezésére és tanárok továbbképzésére.

Készül a tananyag harmadik fejezete videokazettán, amely a magyar kultúrával és Magyarország nevezetességeivel is foglalkozik. Ennek a videónak a vetítési jogát 2005-ben szeretnék eladni a finn, a svéd és az észt állami televíziónak is.

Azonkívül, hogy a társaság és az esti iskolák szövetsége több mint harminc városban szervez rendszeresen tanfolyamokat, négy egyetemen – Oulu,

Helsinki, Turku, Jyväskylä – folyik magyaroktatás. Az utóbbi három egyetemen magyar lektorátus is működik.

A Finn-Magyar Társaság az országban működő mintegy hetven baráti társaság közül az egyik legnagyobb és legaktívabb. 1950-ben alapították. Alapvetően kulturális szervezet, amely gondot fordít a nyelvrokonság és a kulturális kapcsolatok ápolására, de a gazdasági kapcsolatok fejlesztését is igyekszik elősegíteni. Kulturális minisztériumi támogatásból és a Finnország-szerte működő 55 tagszervezet összesen 5500 tagjának támogatói díjából tartják fenn. A tagok magyarok vagy olyan finnek, akik valamilyen okból kedvet kaptak a magyar nyelvvel, kultúrával foglalkozni. Az FMT közreműködött a testvérvárosi kapcsolatok létrehozásában is: ma 51 finn városnak vagy községnek van partnere Magyarországon.

Fő szerepük van a finnországi iskolákban négyévente rendezendő magyar hét szervezésében és a testvérosztálykapcsolatok kialakításában: mintegy kétszáz iskolának van kapcsolata Magyarországon. A társaság 1990-ben magyarországi útikönyvet, 1997-ben magyar szakácskönyvet, 1998-ban magyar úti szótárt, 2000-ben pedig a magyar hagyományokkal és az ünnepekkel foglalkozó könyvet jelentetett meg.

Negyedévente 8-10 ezer példányban kiadják a Suomi-Unkari (Finnország-Magyarország) című lapot. Magyarországi utazásokat és magyar vonatkozású finnországi hangversenyeket, kiállításokat, filmbemutatókat, főzőtanfolyamokat rendeznek. Helsinki központjában – ahol a Magyar Ház és benne a társaság székhelye is található – négyévente magyar napot tartanak, amelynek programjában étel- és borkóstoló valamint táncház is szerepel. Az FMT bábáskodott a finnországi magyar borklub néhány évvel ezelőtti létrehozása felett is.

Magyarországi testvérszervezetük az 1989-ben alapított Magyar-Finn Társaság, amely összefogja a több mint 40 helységben, összesen mintegy négyezer taggal működő Finn Köröket. A társaság néhány évente finn hetet rendez a magyarországi iskolákban.

Forrás: www.mti.hu

Egy nagyapa feljegyzései

Kétnyelvűség

A *Magyar értelmező kéziszótár* tavaly megjelent átdolgozott kiadása szerint a kétnyelvűség két nyelv (egyforma) **jó** használatának képessége, gyakorlata. A minőségi jelzőt azért fontos kihangsúlyoznunk, mert bizony nem könnyű tisztán, tömören, világosan, röviden nyíltan, igazmondóan, tehát magyarul és **jól** beszélünk anyanyelvünkön. Mindegyre rajtakaphatjuk magunkat, hogy rosszul fogalmazunk, kerülgetjük a lényegyet, mint macska a forró kását. Ehhez „hozzásegít” második, harmadik vagy többedik nyelvünk is, hiszen a legtöbb nyelv szokásai csaknem elmentések a magyar nyelv sajátos építkezéseivel. Figyeljünk ezekre is, amikor kétnyelvű utódainkat szoktatjuk anyanyelvünkre. Nagyobbik unokám már tudja, hogy (arról már szoltam, hogy sikerült elfogadtatnom vele: nemhogy szégyellné, hanem büszke arra, hogy magyarul is tud) vannak dolgok, amit svédül másként lehet, szabad és kell mondani, mint magyarul. És fordítva. Ebből következik, hogy csak úgy taníthatunk eredményesen, ha magunk is tanulunk. Állítom, hogy a többdiplomás magyarnak is van még mit tanulnia, ha valóban szépen kívánja használni anyanyelvét. Ha úgy beszélünk, hogy közben „nem gondolkozunk” vagyis ha elfeledkezünk szavaink értelmezéséről, és a környezetünkben átvett sablonokból, gyakran hibás fogalmazásokból építkezünk rosszul cselekszünk. Ilyenformán került köznapi beszédünkbe a „felé”, a „vonatkozásában” az „úgy gondolom” a gyakori „csinálni” és már egyéb melléfogás. Tessék megfigyelni, hogy a lapokban, a rádióban, a tévében, de neves írók szájából is következetesen, a néhány helyett, ennek másodjelentését halljuk: **pár!** Pedig ez elsősorban kettőt jelent! Nyilvánvaló, hogy azért van ez így, mert az egykori homályosítót követjük, aki a pontosság helyett a mellébeszélést választotta. A kivagyiság örökös divatja is befolyásoló tényező: ma már alig használjuk **itthon** szavunkat, ehelyett inkább a magyartalanabb és hosszabb, körülményeskedő **idehaza** a divat.

Ahhoz „jó papként” taníthassunk, figyelniük kell minden apróságra.

MESÉS KÖZLEKEDÉS

Tar Károly:

A megtalált hangok

Egy háziléggy- gyermek óvatosan beleszimatolt a bársonyos levegőbe és a hűtőszekrény felé indult zümmögésért. Útközben körbetáncolta a bográcscsformájú porszívót, bekukkintott a gólyalábú tévéasztalka alá, turkált a szurokfekete hanglemezek között. A hűtőszekrényben éppen tökéletes csend volt és zúzmara. Elcsoszogott az ágyig, kereste a pufók párna alatt, a nyikorogva sétáló szekrényfiókban, a divatjamúlt ruhák zsebében. A lomtárban, ahol alszik a púder finom por, az üres sörösüvegek alját kémlelte, régi porcelántálak cirkalmas rajzolatait fürkészte, aztán hirtelen jött ötlettel a fürdőszoba titokzatos orvosságos szekrényét is átkutatta. Alaposan szemügyre vette a hajas baba fűrtjeit, a mérgezőld kávécserje levelein is végigyalogolt érte. De a villanykapcsoló műanyag pajza mögött nem kotorászhatott, és a videó tompa indítógombján túl sem merészkedett. És nem bújhatott érte a gázlángba, a fűtőtest olykor szortyogó-nyöszörgő belsejébe. Végigkutatta a lötyögő parkett-kocka vidékét és a gurgulázó mosógép fényes belvilágát. Hát ott sem volt az ő igazi zümmögő hangja.

– Mit keresel? – kérdezte jóságosan tőle az öreg

háziléggy.

– Femmi köföd hoffá!

– Ha tudom, hogy ilyen ideges vagy, nem kérdeztelek volna! – zümmögte gyönyörű zümmögéssel az idős háziléggy.

Szégyellte magát a háziléggy-gyermek, és ekkor valahogyan, maga sem tudja hogyan, eszébe jutott az ábécéskönyve. Elővette, belelapozott, mindkét betűt megtalálta. Ott volt az s és a z is.

– Teffék! Fóval itt fagytok!

Sokáig nézegette, ízlelgette, próbálgatta kiejtésüket. Amikor már elfogadhatóan zümmögött, tudását kipróbálta a következő versikén:

Piros! Átalmenni tilos!

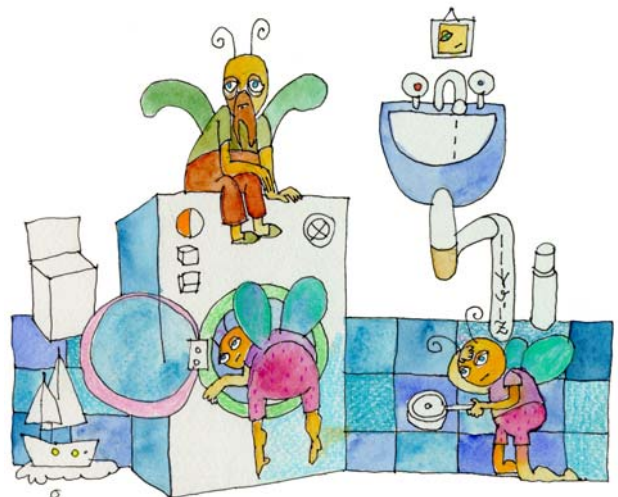
Zöld! Miénk a zebra-föld!

– Tessék, tessék! Most már kérrrdezzz-hetsz! – szólt büszkén egy arra vetődő légyhez.

De az nem kérdezett. Egykedvűen továbbrepült.

Nem is amolyan jólelkű háziléggy volt, hanem csak egy olyan-amilyen csavargó, modortalan piaci légy.

Mayer Hella rajzai

Geiger László

Svéd történelem ... (10)

(kivéve az unalmas részeket)

1796-ban a trónörökös betöltötte a 18. életévét és IV. Gusztáv Adolf néven átvette nagybátyjától a hatalmat. Apjával ellentétben nem volt szükség lovaszmesteri beavatkozásra. Fredrika feleségét intenzív udvarlásnak tette ki, futószalagon gyártották a pirosposztag trónörökösöket. Többször előfordult, hogy a kihallgatásra összegyűltek arra vártak, hogy a király előkerüljön a hálószobából. Axel von Fersen gróf – aki időközben főudvarmesterré avansált – nem egyszer hívta fel a király figyelmét arra, hogy kímélje a királynő egészségét.

IV. Gusztáv első intézkedései közé tartozott kirúgni Reuterholmot, és visszahívni apja barátait a száműzetésből. A sértődött Károly herceg szorgalmas naplóíró feleségével, Hedvig Elisabeth Charlottéval visszavonult a Rosersberg palotába. A hálószobájába nyíló titkos fülkében szabadkőműves oltárt építtetett, ahol titkos összejöveteleket szervezett. Egy alkalommal maga Boheman, a hírhedt „Illuminati” páholy nagymestere celebrált misét, melynek végén a résztvevők a padlóra festett meztelen nőalakon, embriópozícióba görnyedve vették át a szakramentumot. A IV. Gusztáv rendeletére letartóztatott Boheman a kihallgatás során beismerte a csalást. (Az akkori idők gyanúsítottai akármit beismertek).

IV. Gusztáv Adolf, aki az ország érdekeit föltre téve gyűlölte Napóleont, a pökhendi hódítót, 1808 februárjában, a biztosra vehető francia és orosz hadüzenettel nem törődve, szoros véd- és dacsövetséget kötött Angliával. A franciák erre az oroszokkal kötöttek egyezséget, melynek értelmében Sándor cár – máskülönben IV. Gusztáv Adolf sógora – szabad kezet kapott a Balti-tenger partján fekvő országok fölött. Az oroszok, minden előzetes hadüzenet nélkül betörték Finnországba és körbefogták a bevehetetlen híreben álló Sveaborg várát (finnül Viapori). Carl Olof Cronstedt tengernagy, a svensksundi csata hőse, 1808 május 3-án egyetlen ágyúlövés nélkül feladta a biztonságos grániterődítményt. A

Helsinki védő, „Észak Gibraltárjának” árulásszámba menő elvesztése fájdalmas fejezet a svéd történelemben.

1808 őszén IV. Gusztáv Adolf személyesen vezette a Finnországban rekedt seregek megmentésére irányuló hadjáratot, de az Åland szigetéhez közel eső Helsingénél az oroszok már várták őket, és megghiúsították a partraszállást. A király hirtelen haragjában lefokozta a tiszteket. (Rossz nyelvek szerint azért, mert tudomására jutott, hogy a csata előtti éjszaka a svéd tisztek a kikötő kocsmájában mulattak orosz kollegáikkal.)

Sorozatos sikertelenségek után, 1809 tavaszán orosz kézbe került a hétszáz éve svéd fennhatóság alatt álló Finnország. A vérszemet kapott oroszok márciusban behatoltak Svédország területére. Okos ember ilyenkor békét köt, de a király nem tágított. Kemény tél volt, még késő tavasszal is vastag jég fedte a Balti öböl vizét. Azon át érkezett meg a Barclay de Tolly ezredes vezette, 3700 főt számoló orosz sereg. Az oroszok tábornokot ültettek Umeå alatt, és a jégbe fagyott hajókból rakott tüzet körülállva melenggették gémberegett tagjaikat.

Umeå-t, gróf Johan Adam Cronstedt tábornok finn-svéd katonákból álló ezrede védte. Amikor Umeåba elért a stockholmi puccs híre, Cronstedt gróf felkereste az orosz seregek parancsnokát. Baráti légkörben koccintgatva megegyeztek abban, hogy a konfliktust elkerülendő, a városvédők kivonulnak, az ostromlók meg bevonulnak Umeåba. Az ostrom veszélyétől megmenekült védők örömben - na meg szokásukhoz híven - csapra verték a hordókat, és embertelenül berúgtak. A megbeszélte időben bevonuló, holtfáradt oroszok vakarták a fejüket, aztán nagyot sóhajtottak, és sűrű káromkodások közepette szekerekre rakták a hullarészeg ellenséget. Éjfél is elmúlt mire a városon kívülre szállították az utolsó védőt.

Az oroszok nem pihentek sokat Umeåban, mert napokon belül parancsot kaptak a visszavonulásra. Jégen jöttek, jégen mentek. A város polgáraitól kölcsönzött 120 lóval azóta is adósok.

Ez volt az utolsó alkalom, amikor svéd földet idegen hatalom tartott megszállása alatt!

A norvég határon állomásozó svéd sereg 1809. március 7-én Cederström és Adlersparre tábornokok vezérlete alatt felkelt, és Stockholmba indult. A

szeszélyes és okatlan politikával végsőkig ingerelt svéd nemesség csatlakozott a felkelőkhöz. A felkelés híreire fenyegetőző királyt Klingsporr és Adlercreutz főtisztek stockholmi kastélyában rövid kergetőzés után elfogták, és a Mälaren tó partján fekvő Gripsholm várában bebörtönözték. Hetekig tartó éheztetés, zaklatás után aláírták a testileg-lelkileg kimerült emberrel a lemondását.

Svédország egyetlen puccsal eltávolított királyát családjával együtt Svájcba ebrudalták, ahol Gustafsson ezredes néven tengette hátralevő napjait. Hajthatatlansága hozzájárult ahhoz, hogy Svédország elvesztette Finnországot. Ezt soha nem bocsátották meg neki.

Bernadotte

A puccsot követően a nemesség viszszerzette a III. Gusztáv alatt elvesztett hatalmát. A birodalmi gyűlés nemcsak helyeselte a történeteket, hanem Gusztáv Adolfot és összes örökösait mindörökre trónvesztettnek nyilvánította, és a királyságot ismét Károly hercegre ruházta.

XIII. Károly tanult unokaöccse hibájából. Első intézkedése a testőrség jogainak, és megkülönböztető címének visszaállítására volt, majd az örököséről biztosította az országot. Mivel Károlynak nem volt sem fia, sem pedig uralkodásra alkalmas rokona, ezért svéd trónörökösnek a 42 éves dán herceget, Karl Augustot nevezte ki, aki ellen Napóleonnak sem volt kifogása. A császár udvarias közömbösséggel kezelte a véleménye szerint orosz érdekszférába tartozó Finnországot és Svédországot. „Sándor cár nemes uralkodó! Bízatom benne!” – üzent Károlynak.

A gethes Augustot nagyon felzaklathatta a jó hír, mert egy békés katonai parádé alatt lefordult a lováról, és kilehelte a lelkét. Akkoriban még nem ismerték a stressznek az egészségre való káros hatását, ezért rögtön megindult a sugdolózás, hogy így megmérgezték, meg úgy megmérgezték. A gyanú fokozatosan Axel von Fersen grófra, XIII. Károly IV. Gusztávotól örökölt főudvarmesterére terelődött. Átadom a szót a stockholmi idegenvezetőnek.

„– Kétszázkilencven évvel ezelőtt, egy hűvös júniusi reggel erről a helyről indult el Axel von Fersen utolsó útjára. Az elkövetkező félórán végigjárjuk azt az utat, mely az idős főudvarmesternek az életébe, önknek pedig – zsebéből jegytömböt vett elő –

csak 50 koronába kerül...

A Slussen felől érkező temetési menet díszruhás lovas katonák vezetik. Mögöttük halottaskocsin a felravatolozott Karl August, a menetet a feketébe öltözött, komor főudvarmester, az ilyenfajta szertartások ceremóniamestere, Axel von Fersen gróf hintója zárja. A temetésre kigyúlt nép sorai között futótűzként terjed a hír: „Fersen gróf megmérgezte a trónörököszt!” – A csőcselék rájön, hogy büntetlenül garázdálkodhat. A kora reggeli óráktól folyamatosan osztogatott ingyen pálinka megteszi a hatását. „Gyilkos!” – üvöltik. Betörik a hintó ablakait, a védtelen grófot kiráncigálják a hintójából, és agyonverik. A vérszemet kapott tömeg új áldozat után néz, forradalom szele lebben. A katonák végre parancsot kapnak a rend helyreállítására. A tett színhelye kiürül, a felismerhetetlenségig meggyalázott tetemet napok múlva pompával temetik...

Axel von Fersennek, a nagy idők tanújának eltávolításával nem oldódott meg a trónörökös kérdése. Két lehetett azokban a zavaros időkben erre a kérdéses és felelősséggel járó feladatra felkérni? Egy másik dán herceget! Még csak arról kellett megbizonyosodni, hogy választásuk megfelel-e Napóleonnak, Európa leghatalmasabb uralkodójának. Írtak egy levelet, és kezébe nyomták a nem túl briliáns képességű, de megbízható katonatisztnak, a 29 éves Carl Otto Mörner hadnagynak, fusson el vele Párizsba.

Mörner nem volt lángelme, de arra magától is rájött, hogy ha nem akar hadnagyként nyugdíjba menni, akkor valami magas állású pártfogót kell szereznie. Például egy királyt! Párizsban a hétpecsétes levelet átadta a svéd érdekeket képviselő miniszteri tanácsosnak, aztán sarkon fordult és elindult, hogy saját szakállára keressen trónörököszt. A jobb szalonokba nem volt bejárása, ezért a kocsmákban kérdezgette a pohártársakat arról, hogy ki Napóleon kedvence a császári udvarban? Szegény piások, akkor is el voltak maradva egy pár brosrával, ezért rövid töprengés után a kegyvesztett, 47 éves Bernadotte tábornagra tippeltek, aki fényes pályafutását nagyrészt csinos feleségének, Eugénie Desirée Clarynek, a császár egykori menyasszonyának köszönhette.

A rettenetes szegénységben élő Bonaparte Napóleon Marseilleben jegyezte el a gazdag selyemkereskedő lányát, Desiréét – vagy, ahogy ő szólította – Eugéniét. Házasságra nem került sor,

mert Robespierre-t elérte a végzete, és Napóleon felrendelték Párizsba. A Barras befolyása alatt álló direktorátus a nemzetőrség élére állította Napóleonot, aki cserébe elvette feleségül Barras levetett szeretőjét, Josephinét. Napóleon hatalomra jutása után nem feledkezett meg elhagyott menyasszonyáról. A hoppon maradt Desiréét összehozta egyszerű származású tábornokával, Jean Baptiste Bernadotteal.

Jean Baptiste Bernadotte 1805-ben éppen jókor érkezett meg csapataival az austerlitz csatába, hogy eldöntse az ütközet sorsát. Napóleon örömeiben a Nápoly melletti Ponte-Corvo hercegséget adományozta vitéz tábornagyának, aki ezután sikert sikerre halmozott. A jénai csatában megadásra bírta a Blücher vezette porosz sereg maradványát, majd a wagrami csatában a száz hadtestet vezette, s azt napiparancsában az egekig magasztalta. Ez már nem tetszett a főnöknek. Napóleon habozás nélkül a kispadra ültette az egyre nagyobb önállóságot mutató Bernadotteot.

Vajon mi járhatott Jean Baptiste Bernadotte – a rövidség kedvéért Bernadotte – fejében, amikor egy kis hadnagy – valószínűleg tört franciasággal – felajánlotta neki a világ szélén fekvő, elmaradt ország koronáját? Felkereste Napóleonot, és megemlítette a furcsa ajánlatot. Napóleon szóval sem említette, hogy már megválaszolta a svéd kormány levelét, kezét pillanatig sem véve ki a kabátjából, szórakozottan bólogatott. Bernadotte-nak megtetszett az ötlet...

Az Axel von Fersen meglincselését követő közhangulat lehetetlenné tette a zavartalan tanácskozást Stockholmban, ezért a svéd kormány leköltözött Örebro városába. Örebroba érkezett Mörner és Bernadotte írásbeli meghatalmazását lépten-nyomon lobogtató Jean Antoine Fournier, Göteborgban letelepedett minden hájjal megkent francia nagykereskedő. Járták a kocsmákat, terjesztették a hírt: „A nagy Napóleon kedvencét, Jean Baptiste Bernadotteot jelölte Svédország trónjára!” Fournier nem fukarkodott a rábízott pénzzel: etette, itatta Örebro kocsmáiban a rendek képviselőit. A parasztnak békét, a polgárságnak támogatót, a nemességnek csorbítatlan jogokat ígért Bernadotte nevében. Bernadotte ellen szólt az, hogy nem beszélt svédül, és katolikus volt, ami Svédországban akkoriban halálos bűn volt. Az országgyűlés 11:1 arányban a dán herceget

választotta trónörökösnek, és a döntését a kormány elé terjesztette. Már csak a külügyminiszter aláírása hiányzott a dokumentumról...

Lars von Engeström, svéd külügyminiszter nem akarta elsietni a dolgot. Magához rendelte Bernadotte kortesét. Fournier sok mindent eladott már a szűkszavú, gyanakvó északiaknak. Bernadotte sem száradt a nyakán. Megdolgozta a külügyminisztert. Hogy Bernadotte ilyen vitéz katona, meg olyan jó vezető, Napóleon jobb keze úgy békeidőben, mint háborúban. Ami pedig a vallását illeti, szívében mindig lutheránus volt. Most éppen a svéd nyelvet tanulja. Ha pedig trónörökössé választják, akkor nem csak a szívét, hanem a vagyonát is magával hozza Svédországba...

Az érvek súlya alatt az országgyűlés Jean Baptiste Bernadotte-ot, Pontecorvo herceget választotta Svédország trónörökösének. Sokat nyomott a latban Bernadotte és Sándor cár közismert barátsága. Évekre rá, 1814-ben, amikor a franciák utolsó csatájukat vívták a császár zászlaja alatt, Sándor cár Napóleon lemondása esetén Bernadotte-ot javasolta a francia trónra. Metternich emlékeztetésében elevenen élt a császári csapatok dülása, és kapásból elvetette a jelöltet. 1814. március 31-én a szövetségesek bevonultak Párizsba, és Talleyrandot bízták meg ideiglenes kormány alakítására.

Bernadotte-ot ujjongó, lelkes tömeg várta Helsingborg kikötőjében. Stockholmba érkezve meleg fürdőt rendelt. A tisztálkodás akkoriban ismeretlen fogalom volt, a vízzel való érintkezést egyesek veszélyesnek tartották. Az alattvalókat idejében értesítették a trónörökös excentrikus szokásáról, és a Műszaki Intézet igazgatója tervezte generátorból szörcsögő csöveken keresztül melegvíz lövellt a trónörökös lakosztályában felállított kádba. A meghökkenett Bernadotte merényletet sejtett a dolog mögött, inkább az út porával tért nyugovóra, minthogy beleüljön a „machine infernale”-ba.

Az elkövetkező napok az örökbefogadás ünnepségeivel teltek el. XIII. Károly adoptálta az akkor már majdnem ötvenéves Bernadotte-ot, aki felvette a Károly János nevet. Az ünnepélyes aktsúrról két, óriási méretű olajfestmény tanúskodik. Az egyik a stockholmi palota, a másik a nyári rezidencia, a Rosersberg palota tanácsterme falán lóg. Az okiraton tisztán kivehető az adoptált neve.

(Folytatása következő számunkban)

CARLSTEINS ILONAS BUSSRESOR

Honlap:
www.ilonaresor.se és www.carlsteins.com

E-mail:
info@ilonaresor.se és resor@carlsteins.com

A Carlsteins Trafik AB minden szükséges engedély-
lyel rendelkezik.

**MAGYAR
Liget**
a dél-svédországi
magyarok családi lapja

Az Ilonas buszain ingyenesen olvashatja és megvásá-
rolhatja lapunkat, az Ághegy című skandináviai ma-
gyar irodalmi és művészeti lapfolyam 1-5. számát, va-
lamint a nemrég megjelent Svédországi magyarító szó-
szedetet.

Indulás Svédországból

Március	27
Április	9, 24
Május	1, 8, 15, 29
Június	5, 12, 19, 26
Július	3, 10, 17, 24, 31
Augusztus	7, 14, 21, 28
Szeptember	4, 11, 25
Október	9, 23
November	13, 27
December	11, 18, 29

Indulás Magyarországból

Március	
Április	3,17,27
Május	4,11,22
Június	1,8,15,22,29
Július	6,13,20,27
Augusztus	3,10,17,24,31
Szeptember	7,18
Október	2, 16, 30
November	20
December	4, 14, 27

Áraink szállással és reggelivel:

Habo-Skara-Budapest-Debrecen 2190 SEK
Göteborg-Budapest-Debrecen 1990 SEK
Helsinborg-Budapest-Debrecen 1890 SEK
Egyirányban 1250 SEK
Főszezonban (május 15- október 20) + 100 SEK

Helyfoglalás: 04 53 21 21 Ilona

Fax: 040 53 21 65 Ilona
Busztelefon: 070 934 84 78 csak utazási napokon
Mobil: 070 591 78 15 Ilona
Telefon: 036 470 15, 0502 500 Carlsteins
Magyarországi telefon: 06 309 522 334 (üzenetrögzítő)

Magyar Liget

www.hhrf.org/magyarliget

Felelős szerkesztő: Tar Károly

222 40 Lund, Landsdomarevägen 1, tel./fax: +46 46 145 364,
tar@ebox.tninet.se

Webszerkesztő: Balázs Viktória magyarliget@mailbox.hu

Főmunkatárs: Dr. Békássy N. Albert albert@refnet.cz

Fiókszerkesztőségek:

Borås: Bitay Zsolt bitay@algonet.se **Koppenhága:** Lázár Ervin Járkáló
hamv.laz@get2net.dk **Kristianstad:** Molnár Gergely **Lund:** Boross Kálmán
borosskalman@hotmail.com **Malmö:** Dr. Szalontai Éva evaszal@axelero.hu

Oslo: Kovács Ferenc ferenc.kovacs@media.uio.no

Tudósítók:

Sőni Erzsébet (New York),
Timár Zoltán és Szakács Ferenc Sándor sz.sandor@tiscalinet.it (Róma),
Aszalós Sándor aszalos.sandor@chello.at (Bécs),
Gergely Edo edomainen@f-m.fm (Bukarest),
Nits Árpád nitscharpad@hotmail.com (Kolozsvár).

Az aláírt írásokért a szerzők felelősek.

A szerkesztőség a beküldött írások magyarítását kötelességének tartja.

A lapot jóakaróink sokszorosítják, a lund magyar egyesület és mások terjesztik.

FÖRENINGSBREV

Magyar Liget
Landsdomarev. 1 / 9
222 40 LUND
SVERIGE

Till